

Lekcija 1

Prvi deo: Pregled

Središte proučavanja: Jovan 2,1–11; Jovan 5,1–9; Jovan 5,10–16.

Dok ovog tromesečja započinjemo naše proučavanje pouke pod nazivom *Glavne teme Jevanđelja po Jovanu*, imajmo na umu nekoliko biografskih činjenica koje Jovana izdvajaju od ostala tri pisca Jevanđelja. Jovan je bio najmlađi od trojice pisaca, živio je najduže, a svoj zapis napisao je kasnije od ostale trojice. Jovan se skromno i indirektno predstavlja kao „onaj učenik“ (Jovan 21,23). Bio je poznat među svojom braćom kao „učenik koga Isus ljubljase“ (Jovan 21,20). Ovo se može prevesti i kao „učenik koga je Isus nastavio da voli“, što je čak i jače od prošlog vremena „ljubljaše“.

Sada, kada smo se upoznali sa opštim kontekstom, bilo bi dobro i da razmotrimo značaj Jovanovog imena. Jovan doslovno znači „Gospod je milostiv“. Biti milostiv može takođe značiti i „biti pun ljubavi“. Jovan, apostol ljubavi, mnogo je pisao o ovoj vrlini i u svom Jevanđelju i u svojim poslanicama, nazivajući sebe učenikom „koga Isus ljubljase“ (Jovan 13,23). Da li ovaj i drugi slični stihovi iz Jovanovog jevanđelja sugerišu da je Isus bio pristrasan prema Jovanu, volići ga više od ostalih učenika? Nikako! Božanska ljubav je obilna i dostupna svima. Ovde nije slučaj da je Isus najviše voleo Jovana, već je Jovanovo srce bilo otvorenije i prijemčivije za Isusa i Njegovu ljubav.

Jovan je isto tako želeo i da svi ostali širom otvore svoja srca Hristu i da veruju u Njega kao pravog Mesiju i Sina Božjeg. Upravo zato, odmah nakon svojih uvodnih komentara, Jovan počinje sa prvim čudom kada Isus u Kani pretvara vodu u vino. Da li ste ikada bili svedok autentičnog čuda (bez obzira na takozvana čuda koja se prikazuju u verskim medijima)? Zašto je Isusu bilo toliko važno da čini čuda? Da li je On isto tako voljan da učini moćna čuda i kroz službu svojih sledbenika danas? Ove sedmice potražićemo odgovore upravo na ova poslednja dva pitanja.

Drugi deo: Komentar

Jovan pokazuje da je Hristos, čineći mnoga znamenja i čuda, posedovao božansku silu. Ova čuda upućuju na put koji vodi ka jedinom pravom Putu u večni život. Pisac Jevanđelja ukazuje na svega nekoliko od ovih čuda – dovoljno da ubedi svoju publiku da prihvati uverenje o spasenju i živi u skladu sa njim. Čovek ne može a da se ne zapita kakvim je to nebrojenim čudima Jovan svedočio, a da ih nije zabeležio. On svedoči o istini da „i mnoga druga čudesa učini Isus pred učenicima svojijem koja nijesu pisana u knjizi ovoj. A ova se napisaše, da vjerujete da Isus jest Hristos sin Božij, i da vjerujući imate život u ime Njegovo“ (Jovan 20,30.31).

Dobro bi bilo da se zapitamo šta znači pojam „znak“? I koja je razlika između znaka i čuda? Reč „čudo“ potiče od latinskog *miraculum*, što bukvalno znači nešto što je „božanskog porekla“, takođe i „čuditi se“ ili „biti zadivljen“.

U Novom zavetu postoje dva grčka izraza koji se koriste za opisivanje onoga što nazivamo čudom. *Dunamis* je prvi izraz, koji se doslovno tumači kao „moć“, od čega dobijamo reči *dinamit*, *dinamika* i *dinamizam* – što se sve odnosi na nešto snažno, moćno. U suštini, *dunamis* je karakteristika čuda kao demonstracije Hristove božanske moći u ovom svetu. Zaista, Hristos poseduje tu moć da kada izgovori svoju Reč ona se ostvari u fizičkom smislu.

S druge strane, reč *semeion*, ili znak, odnosi se na Hristov autoritet. Ovaj izraz nam pomaže da razumemo čudesno Hristovo delovanje kao prikaz Njegovog božanskog autoriteta u svetu, posebno kada je u pitanju pokoravanje zlih sila. Doista, Hristos ima vlast da naredi demonima da napuste neko mesto, što bi oni potom zaista i učinili.

Zašto je Isus činio tako mnogo čuda? Pre svega, ona su učinjena da bi se ispunile određene ljudske potrebe, koje su uvek uključivale i duhovnu dimenziju praštanja i obnove. Drugo, za razliku od velikog broja takozvanih čuda tipičnih za današnje vreme, Isus nikada nije činio čuda da bi zadovoljio ljudsku radoznalost, već da bi pomogao onima kojima je pomoć bila

potrebna. „Ni ovde [kada ga je sotona iskušavao], niti u bilo kom kasnijem trenutku u svom zemaljskom životu, On nije učinio čudo u svoju korist. Sva Njegova veličanstvena dela učinjena su za dobro drugih“ (Elen G. Vajt, *Čežnja vekova*, 119. str. originala).

Treće, Hristova čuda su služila da daju jasan dokaz o istinitosti Njegove božanske poruke i misije za izgubljeno čovečanstvo. Kada je Isus podigao udovičinog sina iz mrtvih, narod je objavio da „Bog pohodi narod svoj“ (Luka 7,16). To je bio jasan dokaz Njegovog istinskog mesijanstva. Četvrto, Njegova čuda su služila kao ispunjenje starozavetnih proročanstava, u skladu sa onim što su nadahnuti patrijarsi i proroci predskazali o Njemu.

Čudo u Kani (Jovan 2,1–11)

Zanimljivo je primetiti da je prvo Isusovo čudo (Jovan 2,1–11) izvršeno u kontekstu braka, institucije koju je On ustanovio u Edemskom vrtu. Šta mislite, zašto je Isusovo prvo čudo bilo povezano sa brakom? Brak utiče na sve aspekte našeg postojanja. Đavo zna koliko je brak od presudne važnosti, pa nastoji da unese disfunkcionalnost i zbrku u naše domove, crkve, škole i društvo u celini. Brak, i način kako se na njega gleda u našem društvu, nije uvek zasnovan na biblijskim principima ili po Božjem planu. Danas, u proseku, brakovi u Sjedinjenim Državama traju oko šest godina.

Bez sumnje, kroz čudo u Kani, Isus je istakao presudnu važnost braka i blagoslovio ga svojim prisustvom. Podržavajući brak, Isus nas uči da On mora biti centar svakog venčanja kako bi se osigurao bračni uspeh, jer kada Hrista stavimo na prvo i najvažnije mesto u svom životu, On čini da se Njegova ljubav prelijeva prema našim supružnicima i svima ostalima. Dakle, ovo prvo čudo je veoma primenjivo na našu postmodernu kulturu i trebalo bi da svakoga podstakne da se vrati primeru Onoga koji je osmislio i blagoslovio bračnu zajednicu. Pozovimo zato našeg Stvoritelja i Otkupitelja da uredi i blagoslovi sve aspekte upoznavanja, udvaranja i samog braka, kako bi to rezultiralo najvećim blagoslovom za čovečanstvo i donelo slavu Njegovom imenu.

Isus je mogao da izabere da kao svoje prvo čudo izvede spektakularno vaskrsenje iz mrtvih pred velikom gomilom jevrejskih vođa i dostojanstvenika. Ali, umesto toga, On je izabrao jednostavno okupljanje u malom gradu i upoznao njegove skromne stanovnike upravo tamo gde su bili, u njihovim svakodnevnim aktivnostima.

Isus, naš najbolji primer, stupao je u interakciju sa drugima kako bi ih ohrabrio i bio na blagoslov, baš kao što se so meša sa svim vrstama hrane da bi je pretvorila u nešto ukusno. „Dopirao je do ljudskih srca, krećući se među njima kao Onaj koji im je želeo dobro... Sretao ih je na njihovim svakodnevnim poslovima i pokazivao zanimanje za njihove svetovne delatnosti“ (Elen G. Vajt, *Čežnja vekova*, str. 151. original). Upravo zato „Ne treba da se odrekemo održavanja društvenih veza. Ne treba da se ogradimo od drugih. Da bismo dospeli do svih društvenih slojeva, moramo da ih nađemo tamo gde se nalaze“ (*Čežnja vekova*, str. 152. original).

Vidimo da je Hristov metod za dopiranje do ljudi – da ih ohrabri i blagoslovi – očigledan čak i u promeni vode u vino. Voda se može posmatrati kao nešto što predstavlja naše krštenje u Hristu, a čisti, neprevreli sok od grožđa Njegovu prolivenu krv za naše iskupljenje. Štaviše, Isus je zamenio fermentisano vino, koje je otupilo ljudska čula, svežim i okrepljujućim sokom od grožđa koji im je pomogao da se vrate razumnom razmišljanju.

Čudo u banji Vitezdi (Jovan 5,1–9)

Često fizička bolest podrazumeva kršenje duhovnih zakona. Naš ljudski mehanizam je integrisana i međusobno povezana kreacija. Šta god utiče na jednu dimenziju, utiče i na drugu. Ali moramo biti pažljivi da ne osuđujemo druge pripisujući sve fizičke bolesti namernom kršenju Božjeg zakona jer su sva ljudska bića, u jednom trenutku ili nekom drugom, podlegla grehu. Bolno je i obeshrabrujuće za one koji pate od greha kada im se kaže da zaslužuju ono zbog čega pate. Poput Isusa, naš nežan i saosećajan stav treba da prevaziđe naš impuls da prvo sve ispravimo pre nego što pomognemo. Isus demonstrira ovaj princip na delu u priči o čudesnom izlečenju hromog čoveka pored bazena u Vitezdi.

Kako je ohrabrujuće i poučno to što se Isus ne upušta u kritičku analizu uzroka čovekovog stanja. Zar nije patio dugih 38 godina od ove onesposobljavajuće bolesti? Zato, zašto još pridodavati njegovoj krivici i patnji? Kao Hristovi sledbenici, moramo se usredsrediti na rešenja problema, a ne isključivo na sam problem. Činilo se da je ovaj čovek bio najjadniji i najbeznadežniji pod tremovima Vitezde, tako da ga je Isus izabrao kako bi pokazao da želi da upotrebi svoju božansku moć i pomogne onima koji su najbesspomoćniji.

Zapazite da, u ovom konkretnom slučaju, Isus nije pitao čoveka da li veruje ili ne, već samo da li želi da bude zdrav. Tada je Isus zapovedio čoveku da ustane, ponese svoju prostirku i hoda. Čovek nije sumnjao, niti čekao da ozdravi; odmah je postupio po Isusovoj zapovesti. Isto tako i mi, bez obzira na naše naizgled beznadežne fizičke i duhovne izazove, treba da pogledamo na Isusa i živimo. Koliko god dugo i naporno tražili odgovor na drugim mestima, odgovor stoji odmah pored nas u vidu našeg voljenog Spasitelja.

Razmotrite i usadite u svoje srce Božji odgovor na sve vrste bolesti koje sakate dušu i telo: „Ne čekajte da osetite da ste ozdravili. Verujte Njegovoj reči i ona će se ispuniti... Bez obzira kakva može biti rđava navika i velika strast, koja je dugim popuštanjem vezala i dušu i telo, Hristos je u stanju i čezne da je oslobodi“ (Elen G. Vajt, *Čežnja vekova*, str. 203. original).

Tvrda srca (Jovan 5,10–16)

Tvrda srca, ako se dugo neguju u takvom stanju, postaju još tvrđa. Srca fariseja su od početka bila okrenuta protiv Isusa, jednostavno zato što se On nije uklapao u njihov religiozni kalup i jer se nije pridržavao strogih i sitničavih pravila u primeni njihovih obreda i tradicija. Baveći se praznim ceremonijama, svesno su ignorisali ozbiljnija pitanja koja se tiču spasenja. Dok su stajali pred hodajućim čudom – nekadašnjim beznadežnim i bespomoćnim čovekom koji decenijama nije mogao da hoda i koga je Isus upravo iscelio kraj bazena u Vitezdi, religiozne vođe su bezosećajno prevideli očigledan uzrok za slavljenje Boga. Umesto toga, oni su se brinuli za pravilno svetkovanje subote.

Ove vođe, koje su bile svedoci isceljenja, bili su potpuno opsednuti propisima o suboti. Zato su ga oštro ispitivali o tome zašto je nosio svoju prostirku u subotu, kao što mu je Isus rekao da učini. Bili su uznemireni što je čovek nosio svoju prostirku za ležanje, međutim, nisu bili zainteresovani za patnju ili dobrobit ovog čoveka koji se nije mogao pomeriti decenijama a koji se sada ponašao kao da je u svojim najboljim godinama. Ali Isus, Stvoritelj i Gospodar subote, namerno je učinio mnoga čuda u subotni dan kako bi sasvim jasno pokazao da je ovaj poseban dan trebalo da bude blagoslov za čovečanstvo, a ne teret ili prokletstvo za njega.

Treći deo: Primena u životu

Razmislite i odgovorite na sledeća pitanja:

1. Kako da napravimo ravnotežu da budemo u svetu, a da u isto vreme ne budemo deo njega?
2. Što se tiče naše rasprave o čudima, kako razumemo razliku i sličnost između *dunamisa* i *semeiona*? Koje primere nalazimo u svakom od Hristovih čuda? Da li se čudo isterivanja demona uklapa u kategoriju *semeiona*? Objasnite.
3. U čemu se sve krije opasnost da otvrdnemo svoja srca i zarobimo se u stanju u kojem ne težimo promeni svog mišljenja? Kako da se zaštitimo od ludosti da verujemo u svoje sebične ideje i ignorišemo duh zakona ljubavi, koji predstavlja širu sliku? Kako biste reagovali na izreke: „Biće po mome ili neće biti nikako“ ili „Pokušavam da mislim, ne zbunjujte me činjenicama“?

Lekcija 2

Prvi deo: Pregled

Središte proučavanja: Jovan 9,1–34; Jovan 11,1–44; Jovan 6,14.

Razmotrite ponovo zadivljujuću činjenicu da se Sin Božji, koji postoji od večnosti, odrekao svoje božanske prirode i postao Bog u telu. Ova zapanjujuća istina je obilato potkrepljena u Svetom pismu. Naše ograničene ljudske sposobnosti definitivno imaju ozbiljan izazov u pokušaju da shvate neograničenu stvarnost. Kako bi nam pomogao u ovom nastojanju, Bog je učinio sve da nam olakša da shvatimo, koliko god je to moguće, ovu biblijsku istinu važnu za spasenje.

Ove sedmice razmotrićemo tri čuda koja stoje kao definitivni dokazi Hristove božanske prirode. Ova čuda svakako pružaju dodatni argument da je Isus bio više od običnog čoveka. Razmotrimo, kao primer, Njegovo preobraženje na gori. Tamo je Njegov uži krug učenika, sačinjen od njih trojice, bio svedok Njegove blistave, božanske slave. Odjednom se On „preobrazi pred njima, i zasja se lice Njegovo kao sunce a haljine Njegove postadoše bijele kao svijetlost“ (Matej 17,2). Štaviše, ovom čudu su jasno posvedočili vaskrsli Mojsije i vazneti Ilija.

Ili ko može poreći Isusovo božanstvo u čudu hranjenja pet hiljada ljudi? Takav fenomen je bio jedinstven, bez presedana u istoriji. Neki su verovali; a opet, što je čudno, drugi nisu, uprkos jasnim dokazima. Kako ih je samo ta tvrdoglavost i gordost dovela do toga da tragično vide tamu umesto Svetlosti sveta koja stoji pred njima.

Veliki JA JESAM, koga je i njihov poštovani prorok Mojsije poznao, boravio je među njima, ali su se pobunili protiv toga da Ga prime kao svog Mesiju.

Ovozemaljski, kratkotrajni hleb, korišćen u hranjenju pet hiljada ljudi, imao je za cilj da usmeri pažnju naroda na Hrista, Hleb života, koji daje i održava ne samo telesni život, već i život večni. Razmišljajući dalje o izrazu „JA JESAM“ u kontekstu Jovanovog jevanđelja, shvatamo da je Jovan posebno obraćao pažnju na prikaz Boga koji je otkriven Mojsiju kod gorućeg grma: „A Gospod reče Mojsiju: Ja sam onaj što jest“ (2. Mojsijeva 3,14). Isus je ovu titulu primenio direktno na Sebe, u izjavama kao što su: „Ja sam put, istina i život“ (Jovan 14,6) i „Ja sam vaskrsenje i život“ (Jovan 11,25).

Jovan 9,1–34 prikazuje Isusovu božansku silu koja se takođe manifestovala u isceljenju slepog čoveka i, što je još više pojačano u tekstu Jovan 11, posebno u neverovatnom čudu vaskrsenja Lazara iz mrtvih. U sledećem komentaru ćemo detaljnije proučiti ova dva čuda.

Drugi deo: Komentar

Kakav će to zadivljujući događaj biti kada budemo videli Isusovo lice i naše smrtno telo bude transformisano, oblikovano po Njegovom besmrtnom, slavnom telu! Upoznaćemo Ga, iskusiti Njegovu ljubav i provesti večnost u Njegovom prisustvu, a da nikada ne iscrpimo temu Njegove neuporedive ljubavi ili potpuno shvatimo Njegovu večnu prirodu.

„Ovo je zaista prorok“ (Jovan 6,14)

Kada je Hristos nahranio pet hiljada ljudi sa nekoliko jednostavnih namirnica koje su činile ručak jednog dečaka, oni koji su bili svedoci čuda rekli su o Isusu: „Ovo je zaista onaj prorok koji treba da dođe na svijet“ (Jovan 6,14). Ove reči podsećaju na Mojsijeve reči, koje ukazuju na jednu od Isusovih karakteristika: „Proroka isred tebe, između braće tvoje, kao što sam ja, podignuće ti Gospod Bog tvoj; njega slušajte“ (5. Mojsijeva 18,15).

Razumno je razmišljati o tome da je Mojsije predlika Isusa. Mojsije i Isus su slični u svojoj misiji oslobađanja ljudi iz ropstva, na primer. Od svih biblijskih likova, Mojsije se najbliže približava Isusu u Njegovoj službi posredovanja. Nakon što se Izrailj u pustinji pobunio protiv Boga u obožavanju zlatnog teleta, Mojsije je ponudio da umre umesto njih, da bude njihova zamena. Dirljiv izveštaj o Mojsijevom preklinjanju Boga da poštedi živote svog pobunjenog naroda prikazan je u tekstu 2. Mojsijeva 32,32. Ovde vidimo Mojsija koji se obraća Bogu, govoreći: „Ali oprostite im grijeh: ako li nećeš, izbriši me iz knjige svoje, koju si napisao.“

Mojsijeva samopožrtvovana odanost koju je pokazao prema svom zabludalom narodu i njegova molba da umre umesto njih vredni su divljenja. Ali takva milosrdna ponuda ne može da oprostite greh i ublaži njegovu kaznu – smrt, jer samo žrtva božanskog „proroka“ Isusa može postići tako nemoguć podvig. Jedino je Isus Onaj koji poseduje potrebnu pravednost i život koji je dostojan da zameni naš greh i našu smrt.

Iscljenje slepog čoveka (Jovan 9,1–34)

Kao što smo videli prošle sedmice u narativu o hromom čoveku, on je u tom beznadežnom stanju bio 38 godina. Ali slepi čovek u tekstu Jovan 9 je bio „slep od rođenja“ (Jovan 9,1). Zamislite da nikada niste imali priliku da vidite bilo šta ili bilo koga!

Štaviše, ako njegovom fizičkom stanju dodamo i stalne uvrede koje je trpeo, ovaj jadni čovek ne samo da je patio fizički, već je patio i duhovno, mentalno i emocionalno. Javno shvatanje tadašnjeg društva je bilo da oni koji su bolesni pate zbog sopstvenih grehova ili greha svojih roditelja. On je stoga bio ubeđen da ne samo da drugi na njega gledaju kao na krivca zbog njegovog stanja, već i da Bog na njega gleda sa neodobravanjem.

Ovo pogrešno shvatanje takođe je bilo ukorenjeno u umovima učenika, pa otuda i njihovo pitanje: „Ravi! ko sagriješi, ili ovaj ili roditelji njegovi, te se rodi slijep?“ (Jovan 9,2). U svom načinu razmišljanja, oni su bili slični mnogim današnjim dobronamernim hrišćanima koji su u zabludi povodom ovoga i bolesnom pripisuju krivicu na isti način. Slično tome, Jovovi zavedeni prijatelji pokušali su da ga okrive za njegovu strašnu tragediju i bolest. Hajde da učimo iz njihovih grešaka. Zašto ne bismo, umesto toga, sledili Isusov primer u fokusiranju na rešenje, a ne na problem? On je došao na ovaj svet ne da osudi, nego da spase (videti Jovan 3,17).

Isusov odgovor podigao je na viši nivo viziju učenika o Njegovoj misiji. Bog je želeo da iskoristi slepilo ovog čoveka da otkrije svoju moćnu snagu isceljenja. Štaviše, ovo čudo je trebalo da otkrije da je Hristos davalac večnog života i mudrosti, nadahnjujući ljude svetlošću svoje istine i spasenja. Hristos je povezoao svoje delo sa

svetlošću dana, rekavši: „Meni valja raditi djela Onoga koji Me posla dok je dan: doći će noć kad niko ne može raditi. Dok sam na svijetu vidjelo sam svijetu“ (Jovan 9,4.5).

Kako je upečatljivo i ironično da su verske vođe, sa neoštećenim fizičkim vidom, tvrdoglavo odbijale da vide svetlost koja je iz Hrista sijala svuda oko njih. Tako su svojevolarno sve dublje tonuli u duhovnu tamu, sve dok nije postalo nemoguće da njihovo slepilo primi pravu svetlost. Nasuprot tome, otvorenost slepog čoveka prema Hristovoj svetlosti ne samo da mu je omogućila da vidi fizičkim očima, već mu je omogućila i prosvetljen duhovni vid potreban da prepozna Isusa kao Sina Božjeg, koji je jedini dostojan obožavanja.

Isus je svakako mogao da odmah izleči ovog slepog čoveka. Ali, vođen svojom božanskom mudrošću, On je želeo da slepi čovek učestvuje u sopstvenom procesu isceljenja. Nakon što je od pljuvačke napravio glinu, Spasitelj je namazao slepčeve oči. Ruke koje su napravile i primenile melem bile su ruke samog Iscelitelja i Stvoritelja, onog koji je oblikovao Zemlju i zvezde. Slepí čovek, tako pomazan glinom, poslušao je Hristove reči i odmah otišao u Siloamsko jezero da se umije. Nakon tog čina, odmah je izlečen. Uporedite ovu priču sa starozavetnim narativom o Nemanu, vojvodi sirijskog cara. Nemanu je prorok Ilija naložio da se opere sedam puta u reci Jordanu da bi se izlečio od gube. Najpre se Neman oštro protivio ali onda je popustio, umio se i tako se na čudesan način očistio od gube.

Mokra glina nije sadržala nikakva magična svojstva; Hristos je bio pravi Iscelitelj, a ne tvar koju je primenio pri izlečenju. Spasitelj je samo koristio ovu supstancu kao kanal za svoju isceljujuću moć. Takođe, možemo tvrditi i to da je Isus koristio jednostavne lekove kako bi podstakao njihovu upotrebu u lečenju. „Hristos

je, ipak, koristio jednostavna sredstva iz prirode. Iako nije pružao podršku lečenju lekovima, odobrio je upotrebu jednostavnih i prirodnih lekova“ (Elen G. Vajt, *Čežnja vekova*, str. 824. original).

Da li je Isus sposoban i voljan da isceli i danas, trenutno ili postepeno, putem direktnih čuda i jednostavnih lekova? Kako treba da učestvujemo u Njegovoj službi isceljenja kao Njegovi predstavnici? Razmislite o ovoj nadahnutoj izjavi: „On je i danas, kao kada je bio lično na Zemlji, isto tako spreman da isceli bolesnog. Hristove sluge su Njegovi predstavnici, kanali za Njegovo delo. On želi da preko njih upotrebi svoju isceljujuću silu“ (*Čežnja vekova*, str. 823.824. original).

Lazarevo vaskrsenje (Jovan 11,1–44)

Isus je rekao Marti: „Ja sam vaskrsenje i život; koji vjeruje Mene ako i umre življeće“ (Jovan 11,25). Zapazite, opet, da Isus koristi božansko „JA JESAM“ da bi istakao da On ne daje samo život, već da je On sam Život. Ovo obećanje potvrđuje svoje ispunjenje onog svečanog trenutka kada se Isus bude vratio da odvede svoje voljene kući. Oni koji spavaju u Hristu biće prilikom vaskrsenja probuđeni u deliću sekunde, kao da nije prošlo nikakvo vreme od trenutka njihove smrti.

Oni koji počivaju u Isusu počivaju kao da su već vaskrsli iz mrtvih, jer već učestvuju u Hristovom večnom životu. Isus je potvrdio ovu veličanstvenu istinu uveravajući svoje učenike: „Jer Ja živim, i vi ćete živjeti“ (Jovan 14,19). Sam Isus je i Život i Životodavac. Verujući u ove biblijske istine, zaista ne treba da se plašimo smrti. U svojoj Prvoj poslanici Jovan ponavlja ovu istinu: „I ovo je svjedočanstvo da

nam je Bog dao život vječni; i ovaj život vječni u Sinu je Njegovom. Ko ima Sina Božijega ima život; ko nema Sina Božijega nema života“ (1. Jovanova 5,11.12).

Ova veličanstvena nada je ono što je svetu očajnički potrebno, jer apsolutno niko nema život osim Hrista. On je jedini koji je savršeno rešenje za stanje propasti u kome se nalazi čovečanstvo. Ova istina je najbolja vest ikada i zaista moramo imati silnu želju da je podelimo sa umirućim svetom! „U Hristu je iskonski, nepozajmljeni, nestečen život... Hristovo božanstvo je vernikovo čvrsto obećanje o večnom životu“ (Elen G. Vajt, *Čežnja vekova*, str. 530. original).

Treći deo: Primena u životu

Razmislite i odgovorite na sledeća pitanja:

1. Razmotrimo biblijski izraz „prorok“. Zašto Biblija spominje Isusa kao jednog od proroka? Ovo može zbuniti neke ljude jer On nije bio samo prorok. Na primer, muslimani veruju da je Isus prorok. Međutim, mi verujemo da je On više od toga: Isus je takođe Sin Božji i Spasitelj sveta.
2. Mojsije je služio kao model Hrista pri svom zastupanju za Božji buntovni narod. Hristos se zalagao za one koji su Ga razapinjali. Koja ličnost je u Delima apostolskim najbliža Isusu u zalaganju za svoje neprijatelje? Kako nas takva paralela može uputiti u to kako treba da gledamo na naše progonitelje?

3. Zašto je duhovno slepilo neizlečivo bez Božje isceljujuće intervencije?

4. Isus je rekao da gresi roditelja nisu izazvali patnju slepog čoveka. Kako onda pomiriti ovu istinu sa tekstom 2. Mojsijeva 20,5: „Pohodim grijehe otačke na sinovima do trećega i do četvrtoga koljena, onih koji mrze na Mene“?

5. Iako se sasvim jasno iz tekstova Jovan 14,19 i 1. Jovanova 5,11.12 može razumeti da imamo sigurnost spasenja u Hristu, zašto je onda izazov da ovu sigurnost ostvarimo u našim životima? Kako da objasnimo strah vernika od smrti?

Lekcija 3

Prvi deo: Pregled

Središte proučavanja: Jovan 1,9–13; Jovan 1,14.18; Jovan 17,1–5.

Više nego bilo gde drugde u Svetom pismu, Jovanovo jevanđelje hrabro objavljuje, precizno i snažno, istinu da je Isus Bog. Kao večni Bog, Isus prethodi stvaranju i samoj večnosti. Voljeni učenik se tako duboko zadržava na temi Isusovog božanstva kako bi osvetlio kosmičku istinu da je Reč postala telo.

Kao što Mojsije počinje Stari Zavet potvrđujući istinu o Stvaranju, tako i Jovan čini istu objavu u Novom Zavetu. Na taj način, tema stvaranja – i njegovog Tvorca, Reči, koja je Bog – ujedinjuje i Stari i Novi zavet. Učvršćujući svoje jevanđelje u stvaranju, Jovan daje teološko sidro za svaku drugu raspravu koja će uslediti.

Za Jovana je tema o Isusu kao Stvoritelju bila vitalna, jer je sotona, veliki varalica, mrzeo istinu o Hristovom božanstvu i Njegovoj jednakosti sa Bogom. Pred kraj prvog hrišćanskog veka mračne jeresi su suptilno ušle u crkvu. Gnostički jeretici su dovodili u pitanje stvarnost Isusovog božanstva, šireći sumnju u Njegovo pravo utelovljenje. Ova opasna pojava dogodila se otprilike tri decenije nakon pisanja sinoptičkih jevanđelja. Posledično, to je unelo obeshrabrenje među vernike i snizilo njihov duhovni moral.

Prvih osamnaest stihova predstavljaju uvod u ostatak njegovog jevanđelja. Oni pružaju nepokolebljivu, sažetu i kompaktnu teološku izjavu o Hristovom božanstvu. Hristos Reč je Bog i uvek je to bio. On je Tvorac, Život i Videlo; i pored

toga, postao je i ljudsko biće, rođen od Boga, i pokazao svoju ljubav, milost i slavu još pre stvaranja.

Drugi deo: Komentar

Božanski *Logos* (Reč) u tekstu Jovan 1,1 koristi se da označi Božju volju izraženu kroz reč, kao i Njegovu stvaralačku moć. I kroz stvaranje i kroz otkrivenje, Bog je jasno izrazio svoj karakter i svoja dela, kao što je to opisano u Svetom pismu. I sada, Bog se otkriva kroz ovaploćenje svog Sina. U našem umu ne treba da ostane sumnja u Božju ljubav prema nama jer se ta ljubav manifestovala u Isusu.

Sećate se kako je Gospod odgovorio kada ga je Filip zamolio da im pokaže Oca? Isus je rekao: „Toliko sam vrijeme s vama i nijesi Me poznao, Filipe? koji vidje Mene, vidje Oca; pa kako ti govoriš: pokaži nam Oca“ (Jovan 14,9).

„Došavši da prebiva među nama, Isus je želeo da otkrije Boga i ljudima i anđelima. On je bio Reč Božja – Božja misao koja se mogla čuti“ (Elen G. Vajt, *Čežnja vekova*, str. 19. original). Ovakav izraz Božjeg karaktera postojao je, kao što nam Jovan govori, od samog početka. Šta Jovan misli kada kaže „U početku“? U grčkom tekstu nedostaje određeni član koji se javlja u Verziji kralja Džejmsa i drugim prevodima na engleski jezik, što bi značenje reči „početak“ činilo konkretnijim. Odsustvo određenog člana u grčkom ne implicira određeno vreme, kao takvo, koje se može odrediti ili izračunati, već nedefinisano vreme koje seže dalje od svakog početka. Drugim rečima, Reč, Isus, bila je oduvek tu, ona je pre-postojanje, tu je pre nego što je bilo ikakvog stvaranja.

Reč postade telo (Jovan 1,14.18)

Logos se može shvatiti kao istina, savršeno postojanje, savršeno mišljenje i izraz. U grčkoj misli, *logos* je bio eterični pojam, koji je lebdeo nad čovečanstvom, a da ga nije naseljavao. Međutim, Hristos, Reč, nije bio neki nejasan filozofski pojam, već stvarna i opipljiva stvarnost koja se mogla videti i dodirnuti. On je zaista bio jedinstven, autentičan, Sin Božji.

Kada je Hristos postao telo po našem obličju (a ne po istovetnosti), Njegova ljudska priroda je prikrla Njegovo božanstvo; ipak, On je ostao u potpunosti Bog. Zaista, On nam je postao sličan da bi saosećao sa nama; ali On je ostao drugačiji od onoga što jesmo da bi nas spasao. Kakav zadivljujući čin božanske poniznosti da je Bog postao čovek! Ne možemo u potpunosti da shvatimo ovu misteriju božanske ljubavi, ali moramo je celim srcem ceniti i prihvatiti. U mnogim svetskim religijama, čovek uzalud pokušava da doživi duhovni uspon dosežući do stanja takozvanih „bogova“; ali u hrišćanstvu, Bog se zapravo spušta na naš nivo da bi nas sreo tamo gde jesmo.

U tekstu Jovan 1,14, precizan i jedini pridev koji opisuje Isusa je grčka reč *monogenous*, prevedena kao „jedinorodni“, što doslovno znači jedinstven. Ova jedinstvenost je toliko važna i toliko neophodna da od nje zavisi naše spasenje. Jer bez toga bismo zauvek bili osuđeni na smrt u svojim gresima, umesto da doživimo iskupljenje pravdom i životom Jedinorodnog Sina Božjeg.

Reč „jedinorodni“ (Jovan 1,14.18) pogrešno je primenjivana kroz hrišćansku istoriju na načine koji biblijski nikada nisu podržani – naime, da je u nekom

neodređenom i dalekom vremenu, pre nego što je bilo šta stvoreno, Sin rođen ili stvoren, od večnog Oca. Ali ova ideja je pogrešna. Hristos je zaista bio začetnik i Tvorac svega, a ne stvoreno biće. Jovan bez ikakvog ustručavanja tvrdi da je Hristos bio Bog, i sa Bogom, od večnosti: „Sve je kroz nju [Reč] postalo, i bez nje ništa nije postalo što je postalo“ (Jovan 1,3).

Da, tajnu ovaploćenja je teško shvatiti jer je beskonačni Bog nastojao da dopre do naših ograničenih umova kako bi nas spasao. I da bi to učinio, Bog je otišao do krajnjih granica – žrtvovanja svog jedinog Sina. Ovaj čin je bio zaista radikalan. Hristos je dobrovoljno ponizio Sebe, postao čovek i umro za grešno čovečanstvo. On je dobrovoljno promenio svoju večnu prirodu da bi zauvek zadržao našu ljudsku. Umesto da ostane potpuno Bog, sada je On i potpuno Bog i potpuno čovek. Kakva opipljiva demonstracija samopožrtvovane ljubavi prema celom univerzumu!

Ovaploćeni Sin Božji „useli se“ među nas (Jovan 1,14). „Useliti“ je prevod grčke reči *skenoo*, što bukvalno znači da je On „razapeo šator“ među nama. Ovaj pojam nas vraća u tekst 2. Mojsijeva 25,8, kada Bog kaže Mojsiju: „I neka Mi načine svetinju, da među njima nastavam.“ Ideja da Bog želi da stalno bude sa nama jedna je od glavnih tema cele Biblije. Bog ne želi da bude privremeni stanovnik, već stalni deo ljudske zajednice. Zato je ime ovaploćenog Boga „Emanuilo“ – Bog sa nama.

Ono što je toliko fascinantno u vezi sa ovim je čast koju nam Bog ukazuje dok boravi među nama. Jedan opipljiv znak da nas neko voli je želja te osobe da bude sa nama. Vidite, agape ljubav uvek traži zajedništvo. Zato ima toliko smisla kada je Isus obećao svojim učenicima: „I kad otidem i pripravim vam mjesto, opet ću doći, i uzeću vas k Sebi da i vi budete gdje sam Ja“ (Jovan 14,3). Ova prelepa istina treba da nas

ispuni svetom radošću i pouzdanjem da iskusimo Njegovo prisustvo ovde, kako bismo mogli da prebivamo sa Njim zauvek u savršenstvu Neba.

Čuti ili ne čuti Reč (Jovan 1,9–13)

Naš podnaslov ovde se takođe može preformulisati i kao „videti ili ne videti Reč“. Čini se besmislenim poricati postojanje svetlosti koja nas obasjava; isto tako, iracionalno je imati uši da bi se čulo i sprečiti ih da slušaju. Glas istine je vrlo jasan i glasan ali ljudi biraju da se oglušaju; i tako, slavna svetlost jevanđelja se razliva unaokolo, ali ljudi prihvataju tamu. U opštem smislu, ovaj fenomen je deo tajne bezakonja.

Takva pobuna nas podseća na Božje čuđenje zbog pogrešnih izbora Njegovog naroda, odluka koje nemaju nikakvog smisla. „Nego ti je vrlo blizu ova riječ, u ustima tvojima i u srcu tvom, da bi je tvorio... Svjedočim vam danas nebom i zemljom, da sam stavio pred vas život i smrt, blagoslov i prokletstvo; zato izberi život, da budeš živ ti i sjeme tvoje“ (5. Mojsijeva 30,14.19). Pobuna protiv Božjeg videla i života – činom izbora tame i smrti, samo je sleđenje Luciferovog tragičnog primera.

Teme koje se ponovo pojavljuju — verovanje/neverovanje

Bog je svim svojim stvorenjima dao slobodu izbora kako bi Ga mogli slobodno voleti. Međutim, oni često, na sopstvenu štetu, zloupotrebljavaju tu slobodu. Neki idu toliko daleko da kažu da je bilo koji izbor, bio pogrešan ili ispravan, u redu, sve dok mi biramo. Na kraju krajeva, oni tvrde da im Hristova smrt na krstu daje slobodu izbora i imunitet na posledice.

Međutim, takvo razmišljanje je vrlo opasno, jer podstiče ljude da budu nemarni u pogledu svojih izbora. Razlog zašto je Isus umro na krstu bio je da nas spase od greha i da nam dâ večni život. Sloboda izbora je data čovečanstvu pre krsta i događaja u Rajskom vrtu. Dakle, iako je sloboda izbora uvek dostupna čovečanstvu, moramo ohrabriti one koji su u iskušenju donošenja pogrešnih izbora, da izaberu ono što je ispravno u Božjim očima. Neki kažu da ishod nije toliko bitan jer se svi otpadnici na kraju vraćaju Bogu. Međutim, mnogi to ne čine, iako je Bog uvek voljan da oprost i povрати sebi one koji su svojeglavi, naravno ako oni odluče da veruju u Njega.

Teme koje se ponovo pojavljuju — Slava (Jovan 17,1–5)

Znajući da je došao Njegov čas, Isus je bio spreman da se suoči sa krstom. Ali, On je takođe predvideo i radost i slavu koji su Ga čekali. Zajednička misija spasenja o kojoj su se Otac i Sin dogovorili od postanka sveta trebalo je da bude uspešno izvršena. Đavo je uskoro trebalo da bude odlučno pobeđen na krstu.

Hristos je, u svom herojskom činu da spase one koji veruju u Njega, sišao do najvećih dubina da bi zatim bio podignut u slavi. Pavle potvrđuje ovu činjenicu kada kaže da je Hristos „ponizio sam Sebe postavši poslušan do same smrti, a smrti krstove. Zato i Bog Njega povisi, i darova Mu ime koje je veće od svakoga imena“ (Filibljanima 2,8.9). Vidite li kako Pavle suprotstavlja radost i sramotu u Hristovom spasonosnom delu? Dakle, možemo reći da je za Hrista iščekivanje spasenja čovečanstva bilo veličanstveno iskustvo, uprkos sramoti koju je pretrpeo na krstu.

Isus „koji mjesto određene Sebi radosti pretrplje krst, ne mareći za sramotu, i sjede s desne strane prijestola Božijega“ (Jevrejima 12,2).

Treći deo: Primena u životu

Razmislite i odgovorite na sledeća pitanja:

1. U vezi sa Rečju: Kako su Isusa Njegove reči predstavljale dok je bio ovde, na ovom svetu?
2. Da li ste ikada posumnjali u karakter Boga Oca? Zašto da ili zašto ne? Pažljivo razmislite o Isusovim rečima Filipu, da je videti Ga isto što i videti Oca. Kako ove reči mogu ublažiti vaše sumnje?
3. Kako se značenja izraza „jedinstven“ i „jedinorodni“ odnose na jedinstveno spasenje koje nam je ponuđeno u Hristu?
4. Hristos će zadržati svoju ljudsku prirodu za večnost. On je zaista zauvek promenio svoju večnu prirodu tako što je postao potpuno čovek i potpuno Bog. Kako ova realnost utiče na vaš život sada i na vašu nadu u budućnost?

5. Ako bismo verovali da je Isus umro ne da bi nas spasao od greha, već da bi nam dao slobodu izbora, kakav bi bio efekat ovog razmišljanja na donošenje ključnih odluka u pitanjima poslušnosti i neposlušnosti? Neki misle da je Bog neutralan kada je u pitanju donošenje naših odluka. Ako je to slučaj, kako pomiriti ovu ideju sa Božjim podsticajima da donosimo ispravne odluke?

6. U vezi sa sramotom i slavom: Kako pomiriti ova dva pojma u Hristovom životu i službi? Da li ste ikada iskusili da vas drugi ismevaju jer verujete u Hrista? Kako ovo iskustvo može dovesti do toga da budemo uzvišeni pred Bogom?

Lekcija 4

Prvi deo: Pregled

Središte proučavanja: Jovan 1,35–39; Jovan 1,43–46.

Isus, Izvor svake istine, osvetlio je svet svetlošću istine i tako povećao količinu videla koje je dato svakome na ovom svetu. Uprkos obilju ubedljivih dokaza, u Njegovom okruženju bilo je onih koji su ipak odlučili da se okruže tamom. Puni predrasuda i zaslepljeni ponosom, izabrali su da ne čuju istinu i ne vide svetlost. Božje srce je puno tuge kada se to dogodi, ali u svojoj ljubavi On nam dozvoljava izbore, čak i one pogrešne.

U ovoj lekciji biće posebno naglašeno svedočenje nekoliko očevidaca, kao što su Jovan Krstitelj i njegova dva učenika — Andrija i Jovan. Takođe ćemo razmotriti iskustva Filipa i Natanaila, kao i Nikodima, fariseja i uglednog člana Sinedriona, koji je otvorio svoje srce svetlosti Božje istine. Njegovo svedočanstvo obećava da će biti snažno i ubedljivo jer je mnogo rizikovao suprotstavljajući se svojim moćnim savremenikima. U svom noćnom razgovoru sa Nikodimom, Hristove usne su izgovorile najlepše obećanje Biblije: „Jer Bogu tako omilje svijet da je i Sina svojega jedinorodnoga dao, da nijedan koji Ga vjeruje ne pogine, nego da ima život vječni“ (Jovan 3,16).

Vraćajući se na Jovana Krstitelja, moramo se zapitati: Zašto bi Jovan, koji je bio poštovan i kome su se ljudi divili, dao svetu bilo šta drugo osim istinitog svedočanstva o Isusu? Jovan je obuhvatio celo jevanđelje potvrđujući da je Isus zaista

bio prorečeno „Jagnje Božije koje uze na se grijehe svijeta“ (Jovan 1,29) i da se ovo proročanstvo sada ispunilo pred očima ljudi. Suočeni sa svedočanstvima takvih očevidaca, zar ne bi trebalo da budemo potpuno ubeđeni da je Hristos naš živi Spasitelj i Gospod?

Drugi deo: Komentar

Svedočanstvo Jovana Krstitelja

Jevreji su u Hristovo vreme imali svoje ideje o dolasku Mesije i bili su nepokolebljivi u tome da sve mora da se uklapa u njihove uredne planove. Sumnjali su da je Jovan Krstitelj možda mesijanski tip, ali on je svedočio za sebe da je samo preteča pravog Mesije i da ga je Bog poslao da Mu pripremi put. Ubrzo zatim, Jovan je ukazao na Isusa kao na „Jagnje Božje“. Ali Isus i Njegova žrtva za naše grehe nisu bili u skladu sa očekivanjima jevrejskih vođa o carskom Mesiji, koji će pobediti njihove tlačitelje, vladati Izrailjom i, na kraju, celim svetom.

Neki skeptici, u današnje vreme, nemaju mnogo poštovanja ni prema biblijskom konceptu žrtve. Oni ukazuju na Hristovu žrtvu da bi opravdali svoju ravnodušnost. Ovi skeptici tvrde da Isus nije morao da prolije svoju krv da bi spasao grešno čovečanstvo. Jednostavno je mogao da nas spase kroz demonstraciju svoje ljubavi i činjenjem čuda. Ali život je, kako nam Biblija kaže, u krvi, a izgubljenom čovečanstvu je bio potreban život koji je u Sinu. Anđeli nisu mogli da ostvare ovaj podvig u ime čovečanstva jer pozajmljuju život od Vlasnika života. Zašto bi inače Bog

naredio bezbrojne žrtve nedužnih životinja ako ne da bi ukazao na neophodnost Hristove nevine krvi za oprostjenje greha i davanje večnog života?

Zbog toga je Jovan nepogrešivo rekao da „ja nijesam Hristos“ (Jovan 1,20) ili Svetlost, već samo svedok ispunjenja biblijskog proročanstva. Jovan je dva puta potvrdio da je Isus zaista bio Jagnje Božje, ispunjenje i vrhunac sistema žrtvovanja. Ovu istinu je rekao prisutnoj gomili čim je ugledao Isusa, a tu istu istinu je potvrdio i dvojici svojih učenika (videti Jovan 1,29.36).

Jovan Krstitelj, očevidac Isusovog krštenja, čuo je Očev glas koji je objavio da je Isus Njegov ljubljani Sin koji je po Njegovoj volji. Takođe, Sveti Duh je sišao i ostao na Isusu dok je Bog osvedočio Jovana u Spasiteljevo božansko poreklo. Zato je Jovan rekao: „I ja vidjeh i zasvjedočih da je ovaj Sin Božij“ (Jovan 1,34). Suočen sa ovom izjavom, čovek ne može a da se ne zapita koliko je još dokaza potrebno skeptiku da veruje. Nažalost, ako neko odluči da uvek sumnja, to je siguran način da se nikada ne izađe iz mraka.

Dvojica Jovanovih učenika (Jovan 1,35–39)

Dva učenika Jovana Krstitelja, Andrija i Jovan, pisac jevanđelja, već su čuli njegovu propoved o ispunjenju starozavetnog proročanstva u Hristu. Dakle, kada je njihov učitelj usmerio njihovu pažnju na Isusa, velikog Učitelja koji je stajao pred njima, oni su poverovali i želeli su da Ga slede. Andrija i Jovan su mogli da za svaku Isusovu reč i potez budu kritički i osuđivački nastrojeni, poput fariseja, ali su izabrali da dozvole Svetom Duhu da deluje na njihovo srce. Oni su takođe verovali u ozbiljnost i istinitost nepobitnog biblijskog svedočenja Jovana Krstitelja.

Može se postaviti pitanje kako znamo da je drugi učenik o kome se govori bio Jovan, „učenik koga Isus ljubljaje“? Andrija se konkretno spominje po imenu, ali Jovan, koji je verovatno bio skroman ili suzdržan da sebe prikaže po imenu, zaista je taj drugi učenik. Andrija je bio onaj koji je upoznao svog brata Petra sa Isusom. Andrija, Petar i Jovan bili su prva trojica koji su činili jezgro prvobitnih dvanaest učenika. „Ostavivši Jovana [Krstitelja], otišli su da potraže Isusa. Jedan od dvojice bio je Andrija, brat Simonov; a drugi Jovan jevanđelist. To su bili Isusovi prvi učenici“ (Elen G. Vajt, *Čežnja vekova*, 138. str. originala).

Očigledno su ova dva učenika, Andrija i Jovan, bili živo zainteresovani za Isusovo mesijanstvo i neverovatnu istinu koju će im On ponuditi. Obratite pažnju na njihov odgovor na Isusovo pitanje kada su krenuli za Njim. „Šta ćete?“, upitao je. Suprotno našem očekivanju, raspitivali su se za Njegovo prebivalište.

„Gde stojiš?“ (Jovan 1,38). Nisu bili zainteresovani samo da slede Isusa; želeli su da ostanu sa Njim kako bi saznali više o Njegovoj misiji. I proveli su sa Njim ostatak dana, učeći neverovatne stvari o Njemu. Šta je sa nama danas? Da li želimo samo da verujemo u Isusa, ali ne i da se zadržavamo u Njegovom prisustvu? Da li uživamo u Njegovom društvu? Zaista, jedini način da se naši životi preobrazu jeste da gledamo u Njega, baš kako je Jovan Krstitelj poučio svoje učenike.

Filip i Natanailo (Jovan 1,43–46)

Sada ćemo sa Andrije, Jovana i Petra prebaciti fokus na Filipa i Natanaila. Filip je, osetivši da je njegov prijatelj Natanailo imao predrasuda i svakako nije bio lakoveran, pokušao da iznese ubedljivije dokaze o Mesiji, počevši od Mojsija i proroka. Kada je

Natanailo oklevao da poveruje čuvši da je Isus iz Nazareta, Filip se nije raspravljao, niti ga ubeđivao, već ga je jednostavno pozvao: „Dođi i vidi“ (Jovan 1,46). Primetite da je Isus koristio isti pristup sa Andrijom i Jovanom kada ih je pozvao da dođu i sami se uvere.

Postoji nešto moćno i preobražavajuće u provođenju vremena sa Hristom. Možemo sa drugima raspravljati o teologiji i filozofiji u korist istine, ali, na kraju krajeva, naše svedočenje je najefikasnije kada ih ljubazno i iskreno pozovemo da sami otkriju Isusa. U našem svedočenju, moramo se usredsrediti na prioritet pomaganja drugima da lično upoznaju Isusa, a onda bi mnoge primedbe ili sumnje same mogle nestati. Poučavanje doktrina je svakako važno, ali moramo početi sa Isusom kao srcem svakog znanja.

Važno je primetiti kontrast između toga kako je Natanailo gledao na Isusa i kako je Isus gledao na njega. Natanailo je označio Isusa kao nekoga ko ne poseduje ništa dobro u svom karakteru, samo zato što je došao iz Nazareta. Nažalost, i mi ponekad činimo istu stvar drugima. Stavljamo ih u određene kutije na osnovu nacionalnosti, rase, kulture ili drugih razlika koje vidimo. Suprotno Natanailovoj prvobitnoj proceni, Isus se sa pohvalom obratio svom sagovorniku koji će uskoro postati Njegov učenik. Kada ga je Isus video, rekao je: „Evo pravoga Izrailjca u kome nema lukavstva!“ (Jovan 1,47), što je zaista ohrabrujući komentar koji ga je naveo da se više raspita o ovom Nazarećaninu. Kada je Natanailo video Isusovu proročku sposobnost, odmah je poverovao: „Ravi! ti si Sin Božij, ti si car Izrailjev!“ (Jovan 1,49).

Nikodimovo svedočanstvo (Jovan 3,1–21)

Ono što je specifično za Jovana jeste da se on u svom izveštaju o Isusu ističe kao pisac koji se zadržava na ličnim susretima koje je Isus imao sa određenim pojedincima, poput Nikodima i Samarjanke. Pri svojim susretima, Isus nije pokazivao pristrasnost prema jednoj grupi ljudi u odnosu na drugu. Umesto toga, On je nastojao da stupi u smislen kontakt sa svima koji su bili prijemčivi za istinu, bilo da se radi o visoko cenjenom jevrejskom vođi kao što je Nikodim ili prezrenoj Samarjanki.

Nikodim je bio farisej i važan član Sinedriona, najvišeg pravosudnog sistema u judaizmu, koji je bio najbliži domaćoj vlasti. Reč „Sanhedrin“ potiče od grčke reči *sunedrion*, što bukvalno znači „savet“. Bio je sastavljen od 71 člana, imao je tri tela, prema izveštaju iz teksta Matej 27,41, kako sledi:

1. Glavari sveštenečki (vladajući prvosveštenik, penzionisani prvosveštenici i članovi prvosveštenečke porodice). Ovaj blok su uglavnom činili sadukeji.
2. Književnici (uglavnom fariseji).
3. Starešine, koji su bili predstavnici glavnih aristokratskih porodica.

Međutim, okruženje glavnog prvosveštenika je postalo korumpirano i Rim je to telo često potkupljivao.

Nikodimovo ime na grčkom bukvalno znači „pobednik nad narodom“. Bio je poznat po svom bogatstvu a takođe i kao istaknuti učitelj. Osećao je snažnu potrebu da se sretne sa Isusom zbog svih neobičnih stvari koje je čuo o Njemu. Ali morao je da bude oprezan. Nije smeo da učini ništa što bi uvredilo njegove kolege, narodne vođe, i nanelo nepopravljivu štetu njegovim odnosima sa njima. Ipak, Nikodim nije

mogao da zanemari jake dokaze da je Isus bio Mesija. Zato se noću sreo sa Isusom, gde je mogao da uživa u privatnosti razgovora s Njim, jedan na jedan. Isus nas sreće tamo gde se nalazimo na našem duhovnom putu. Njemu baš i ne smeta kako mi dolazimo k Njemu, sve dok dolazimo iskrenog srca.

Nikodim je imao priliku da testira duhovnu snagu Isusovog neokaljanog karaktera i integriteta. Kao posledica toga, Nikodim je kasnije branio Isusa od Sinedriona, koji je hteo da Ga osudi a da Ga ne sasluša, kao što vidimo u tekstu Jovan 7,51. Obratite pažnju na napredovanje Nikodimovog iskustva sa Isusom: on se sastao nasamo s Njim, učeći o pravom obraćenju; branio Ga je pred Sinedrionom; a zatim, na kraju, bio je dovoljno hrabar da pomogne da se Njegovo telo skine sa krsta radi sahrane.

Treći deo: Primena u životu

Razmislite i odgovorite na sledeća pitanja:

1. Razmislite o tome kako je Bog Otac pokazao uvažavanje prema svom Sinu na Njegovom krštenju. Da li je moguće da i tebe Bog pogleda i kaže isto što je rekao za svog Sina, da si ti Njegov ljubljani sin ili kći koji je Njemu po volji? Razgovarajte o ovome. Obavezno pročitajte ohrabrujući odgovor na 113. stranici *Čežnje vekova*, prvi pasus, dok formulišete svoj odgovor. Kako primenjujete uverenje iz ovog pasusa u svom svakodnevnom životu i kakvu razliku to donosi?

2. Razmotrite Jovanovu izjavu o Isusu: „Gle, Jagnje Božije koje uze na se grijehe svijeta“ (Jovan 1,29). Kakva bi bila razlika kada bismo se prvo usredsredili na oslobađanje od greha, a zatim na Isusa, i tako preokrenuli dve ideje iznete u ovom tekstu? Objasnite.

3. Kako vam Nikodimov susret sa Isusom pomaže da efikasno svedočite uticajnim ljudima u društvu?

1. 4. Uporedite Hristovo delotvorno svedočenje Nikodimu sa Njegovim svedočenjem Natanailu. Šta možete naučiti iz oba primera?

Lekcija 5

Prvi deo: Pregled

Središte proučavanja: Jovan 4,1–15; Jovan 4,16–26 i Jovan 4,27–42.

Jevreji su prezirali svoje samarićanske susede. Prezirali su ih čak i više nego svoje rimske tlačitelje. Smatralo se da su Samarićani korumpirani i neiskreni i da ih se treba kloniti po svaku cenu. Zbog toga su putnici iz oblasti Galileje izbegavali kraći put do Jerusalima preko Samarije i umesto toga išli dužim, zaobilaznim putem kroz Pereju.

Samarićanski problem je počeo kada je Tiglat-Pilezar III (745–727 pre n. e.) odveo većinu stanovništva Izraela kao zarobljenike u Asiriju, da ih tamo nastani. Ovi Izraelci su činili ono što je poznato kao deset izgubljenih Izraelovih plemena. Da bi završio ovo delo depopulacije, novi asirski car, Sargon II (722–705 pre n. e.), proterao je još više stanovnika Severnog carstva.

Da bi se ujedinilo Asirsko carstvo, ljudi iz Asirije i mesopotamskih regiona dovedeni su u Izrael da ga ponovo nasele. Tako su se ovi došljaci pomešali sa ostatkom Izraela, i verski i rasno. Ovo je samo kratak pregled događaja koji su se desili. Drugi negativni incidenti koji su se desili kasnije, kada su se Izraelci vratili u svoju zemlju, kao što je pokušaj Samarićana da sabotiraju napore jevrejskih izgnanika za obnovu, samo su doprineli pogoršanju problema i intenziviranju rasnih tenzija između Samarićana i Jevreja.

Drugi deo: Komentar

Žena na studencu (Jovan 4,1–15)

U svom susretu sa ovom Samarjankom, Isus je išao protiv prihvaćenog protokola i striktno praktikovanih tradicija Jevreja, a sve sa ciljem da bi je pridobio za svoje Carstvo. Na primer, Isus je lično razgovarao sa njom, iako je bila žena iz Samarije. Zamolio ju je za uslugu, što nije bilo društveno prihvatljivo, jer Jevreji nisu imali posla sa tako prezrenim i takozvanim „nečistim“ ljudima, a posebno sa ženom.

U kulturi tog vremena, traženje i primanje usluge od nekoga otvaralo je vrata prijateljstvu i obavezalo bi primaoca da uzvрати uslugu. Žena je delovala šokirano što je Isus, Jevrejin, zamolio nju, prezrenu Samarjanku, da učini nešto za Njega, čime je započeo prijateljski odnos. Hajde da razmislimo o njenom odgovoru: „Kako ti, Jevrejin budući, možeš iskati od mene žene Samarjanke da piješ? Jer se Jevreji ne miješaju sa Samarjanima?“ (Jovan 4,9).

Zanimljivo je da su obaveze zbog kojih je došla na studenac ostale neizvršene. Trebalo je da odnese vodu u svoje selo Sihar, ali u svom tom uzbuđenju zbog neverovatnog otkrića Vode života, ostavila je napunjene sudove sa vodom iza sebe. Htela je da Isusu dohvati vode da ublaži Njegovu žeđ, ali nije uspela jer je otišla u tolikoj žurbi. Kada su se Isusovi učenici vratili sa hranom da utole Njegovu glad, bili su krajnje iznenađeni što više nije gladan.

„Ostavljanje krčaga nepogrešivo je govorilo o delovanju Njegovih reči. U iskrenoj želji svoje duše da dobije vodu života, zaboravila je svoj posao kod studenca, zaboravila je Spasiteljevu žeđ, koju je želela da ugasi.“ (Elen G. Vajt, *Čežnja vekova*, str. 191. original). Isus je bio duboko dirnut što mu se, kao dugo očekivanom Mesiji,

jedna tako prezrena žena obradovala celim srcem. To je bila mnogo bolja reakcija nego većine Njegovih sunarodnika, koji su zatvorili svoje umove i srca za Njega. Isus je bio toliko dirnut zadobijanjem izgubljenih duša za Carstvo nebesko, da je izgubio osećaj telesne žeđi i gladi, nasitivši svoju dušu nebeskom vodom i hranom.

Ponekad se svedočenje drugima obavlja iz dužnosti i smatra se napornim radom. Ali svedočenje bi trebalo da bude užitak ako Hristov duh teče iz srca. Onda to predstavlja pravo zadovoljstvo, a ne težak, odbojan trud. Za one koji iskuse radost zadobijanja duša za Hrista, ta sveta dužnost zaista predstavlja prelivanje Duha koji se spontano izliva iz ljudskog srca. Zato je Isus rekao svojim iznenađenim učenicima: „Jelo je moje da izvršim volju Onoga koji me je poslao, i da svršim Njegov posao“ (Jovan 4,34).

Objavljivanje Isusove prirode (Jovan 4,16–26)

Možemo videti sličnost u reakcijama Samarjanke i Nikodima kada su čuli duboku istinu koja je proizašla iz Hristovih reči. Ovaj slavni član Sinedriona pokušao je da zaobiđe ključnu temu svoje očajničke potrebe za duhovnim obraćenjem. Umesto toga, Nikodim je glumio nerazumevanje Hristovih reči i pokušao da izjednači iskustvo novorođenja sa ponovnim odlaskom, bukvalno, u majčinu utrobu. Slično tome, prezrena žena iz Sihara promenila je temu u pokušaju da uguši svoje uverenje da je Isus Mesija. Ona je skrenula tok razgovora sa Isusom na raspravu o pravom mestu za bogoslužnje.

Isus ju je ljubazno, ali ciljano, vratio na ključno pitanje prepoznavanja da je On Mesija koji stoji pred njom. Takođe ju je taktično podsetio da je njena religija, koja je

spoj paganstva i judaizma, nije dovela do istinskog obožavanja Boga, jer je On taj koji je duh i izvor istine. Hristos joj je rekao sledeće: „Bog je duh; i koji Mu se mole, duhom i istinom treba da se mole“ (Jovan 4,24). Drugim rečima, pravo obožavanje koje vodi ka spasenju nije toliko vezano za mesto, već se radi o Hristu kao ličnosti i odnosu sa Njim.

Ovoj jednostavnoj ženi, grešnici sumnjivog karaktera, poverena je istina da je Isus dugo očekivani Mesija. Spasitelj je postepeno doveo Samarjanku do istine, što je kulminiralo time da joj je ukazao čast – više nego bilo kome drugom pre svog vaskrsenja – posebnom istinom o svom mesijanstvu. „Ja sam koji s tobom govorim“ (Jovan 4,26). Isto tako, ugledajući se na Hrista, ne smemo pokazivati favorizovanje u doseganju ljudi, bili oni bogati ili siromašni, višeg ili nižeg društvenog statusa. Takve razlike ne bi trebalo da nam smetaju jer nisu bile značajne ni Hristu. Svi sa kojima dolazimo u kontakt imaju jedan zajednički imenitelj: potrebu za oproštenjem i iskupljenjem.

Svedočanstvo Samarjana (Jovan 4,27–42)

U kulturi Jevreja u Isusovo vreme postojala je obaveza da se uzvrati na gostoprimstvo, što je bilo prihvatljivo kada je u pitanju bio Jevrejin, ali ne i kada su on ili ona bili Samarjani. Primanje usluge i uzvratanje na nju imalo je tendenciju da približi ljude jedne drugima. Iz tog razloga, Jevreji su bili potpuno protiv ovakve prakse sa strancima. Ali Isus je prevazišao nacionalne predrasude Jevreja. Njegova misija je bila da služi i da spasi one sa vrha i sa dna društvene lestvice, one unutar i

izvan jevrejskog društva. Štaviše, zašto bi Mu takva društvena obaveza bila prepreka kada je došao da učini nešto što prevazilazi sve podele – da umre za čovečanstvo.

Isus je praktikovao uzajamnost u svojoj službi, jer je bio voljan da daje i prima pomoć. Takav pristup je efikasan način da potvrdite vrednost drugih i pomognete im da se osećaju da su vrednovani i potrebni. Razmislite o tome koliko se ovaj pristup pokazao kao efikasan kod Samarjanke. Isus ju je zamolio za jednostavno dohvaćanje vode, što je ona mogla da učini, a On je uzvratio darom Vode života, koju je samo On mogao dati. Tada je žena, zauzvrat, podelila ovu radosnu vest sa svojim narodom i ceo grad je došao da upozna Isusa i poverovao u Njega.

Slično tome, naše svedočenje treba da se širi od jedne osobe do mnogih, u sve širim sferama uticaja. Takođe, Isus je bio otvoren prema drugima i na taj način dozvolio sebi da bude ranjiv. On je pozivao na bliskost i žudeo je da ljudi budu brižni i saosećajni prema Njemu. Elen G. Vajt nam kaže da je „u Lazarevom domu Isus često nalazio odmor. Spasitelj nije imao svoj dom i zavisio je od gostoprimstva svojih prijatelja i učenika... On je čeznuo za ljudskom nežnošću, ljubaznošću i toplinom“ (Elen G. Vajt, *Čežnja vekova*, str. 524. original).

Na kraju, razmotrimo ovaj citat koji se dotiče principa uzajamnosti koji je Isus iskusio sa Samarjanima iz Sihara. Iako je bio jevrejski rabin, „On je prihvatio gostoljubivost ovih prezrenih ljudi. On je spavao pod njihovim krovom i jeo sa njima za njihovom trpezom“ (Elen G. Vajt, *U potrazi za boljim životom*, str. 26. original). Često smatramo da je izazov praktikovati princip uzajamnosti u svedočenju drugima. Možda zato što se osećamo toliko blagoslovenim divnim istinama koje nam je Bog dao i skloni smo da budemo pomagači, ali često ne dozvoljavamo sebi da budemo

primaoci pomoći. Međutim, postajemo efikasniji ako se ponizimo i praktikujemo Hristov primer davanja i primanja.

Treći deo: Primena u životu

Odgovorite na sledeća pitanja:

1. Na koje prepreke za naše svedočenje nailazimo u našim kontaktima sa drugima, kao što su komšije, kolege i prijatelji? Koju ulogu imaju različiti jezici, rasno poreklo, kulturni običaji i ekonomski status u uticaju na naše svedočenje? Kako nam Bog može pomoći da prevaziđemo takve prepreke? Kako nam Isusov primer može pomoći u tom pogledu? Zapamtite da je Isus ostavio savršenstvo Neba da bi se suočio sa svakim problemom i grešnom praksom koja je zadesila čovečanstvo.
2. Razmotrite sledeću situaciju: članovi crkve ne žele da imaju nikakvu evangelizaciju ili svedočenje jer se plaše da bi novopridošli članovi možda promenili običaje bogoslužjenja na koje su navikli u crkvi. Kako biste reagovali na ovaj izazov?
3. Razmislite o svom omiljenom hobiju. U kojoj meri ste toliko zaokupljeni čistim zadovoljstvom da dok to radite zaboravite da jedete? Slično tome, kako nas

Hristov primer svedočenja Samarjanki može pomeriti iz oblasti puke dužnosti u domen zadovoljstva?

4. Kako reagujemo kada nas Sveti Duh osvedočava o istini, pravednosti i grehu, posebno u vezi sa stvarima koje želimo da ignorišemo? Da li smo strpljivi kao što je bila Samarjanka dok je slušala Isusa kako priča „ostatak priče“, da bismo, kao rezultat toga, mogli da ozdravimo i da Mu se vratimo?

5. Prisetite se događaja ili providenja u kome vas je Bog upotrebio da utičete na jednu osobu da prihvati i živi za Njega. Kako je taj kontakt uticao na druge osobe ili čak i veće grupe ljudi? Odvojite vreme da podelite svoje iskustvo sa jednom ili više osoba ove sedmice.

Lekcija 6

Prvi deo: Pregled

Središte proučavanja: Jovan 1,32–36; Jovan 6,1–71; Jovan 5,36–38 i

Jovan 7,37–53.

U ovoj lekciji dalje istražujemo svedočanstvo Jovana Krstitelja. Jovan nije bio zbunjen, niti je sumnjao u Hristov identitet. Na svakom koraku Jovan je ukazivao na Isusa kao na Sina Božjeg i oličenje ispunjenog proročanstva. Jovan ni u kom slučaju nije bio političar koji je povlađivao mnoštvu; već u potpunosti predan otkrivenoj istini o Božjem carstvu, bez obzira na to da li je većina ljudi prihvata ili ne. Jovan je čak bio spreman da, sam i nepokolebljiv, stoji za istinu za koju je bio siguran da je poslana od Boga.

Ove sedmice takođe saznajemo da istina donosi podele i ukazuje na one koji je primaju otvorenog uma i poniznog srca.

Drugi deo: Komentar

Ponizno srce Jovana Krstitelja

Jovan Krstitelj nije odmah i potpuno nestao sa scene nakon što je ispunio svoju presudnu i proročku ulogu Mesijinog preteče. On je zaista bio predan Hristovoj misiji; ništa osim zatvora i mučeništva nije moglo da ga spreči u radu. Njegov primer

radikalne posvećenosti treba da nas inspiriše da i mi ostanemo dosledni i istrajni kada je u pitanju Božje delo.

Nepokolebljivo odan, Jovan je znao svoju pravu granicu i ulogu u odnosu na Hrista. Ova vrsta svesnosti i poniznosti ne dozvoljava ljubomoru ili takmičenje. Jovan je jasno rekao: „Ja nijesam Hristos, nego sam poslan pred njim“ (Jovan 3,28). Jovan je ljude udaljavao od sebe i navodio ih da se umesto toga usredsrede na Isusa, „Ženika“, onoga kome je služio kao prijatelj i kome se radovao.

Hristos je Onaj koji je došao sa Neba, iz Očevog naručja, i Njegove reči daju život večni. Jovan, voljeni učenik, citira svog nekadašnjeg učitelja, skromnog Jovana Krstitelja, koji za sebe kaže u odnosu na Hrista: „Onaj treba da raste, a ja da se umaljujem“ (Jovan 3,30). Uzdizanje Hrista i umanjivanje sebe navedeni su u pravom redosledu.

Ne možemo zaista biti ponizni osim ako Isusa ne uzdižemo u našim životima; On jedini može razapeti naš ego i ukloniti ga sa prestola našeg srca. Naravno, sotona pokušava da prikaže poruku iznetu u tekstu Jovan 3,30 obrnutim redosledom: on podstiče ljude da se prvo ponize (dela), a zatim da posmatraju kako se Isusova milost povećava u njihovim životima. Ali takav pokušaj je duhovni promašaj, jer samo moćna Hristova sila u srcu može pokoriti ego.

Postoji priča o dečaku koji je uživao da peva pesme o Isusu, koga je voleo svim srcem. Često se molio da Isus dođe i živi u njegovom srcu, i verovao je da će Isus to bukvalno učiniti. Ali bio je radoznao kako bi veliki Isus mogao da stane u njegovo malo telo. Njegov tata nije mogao adekvatno da odgovori na njegovo pitanje, ali je

ovaj mališan sam odgovorio na svoje pitanje. Rekao je svom tati da je Isus toliko veći od njega da kada ga pozove u svoje srce, uvek mora da viri iz njega!

Kakva dirljiva slika našeg hrišćanskog svedočenja! Šta se preliiva iz našeg srca kada komuniciramo sa ljudima? Da li je to naš Spasitelj ili smo to mi? Isus žudi da sedne na presto naših srca, ispunjavajući naše živote svojom spasonosnom blagodaću kao najlepšim miomirisom.

Novo shvatanje Mesije (Jovan 1,32–36)

Krstitelj je isticao prirodu Hristovog duhovnog carstva: duhovni preporod i lično predanje srca Bogu. Jovanova poruka bila je u suprotnosti sa očekivanjima koja su Jevreji gajili o Mesiji. Ignorišući biblijska proročanstva o stradalnom Spasitelju, oni su zaobišli Njegovo poniženje. Umesto toga, usredsredili su svoje ambicije u nadu u moćnog cara koji će ih osloboditi iz ropstva Rima i proširiti svoju vladavinu nad celim svetom.

Kada pažljivo razmotrimo tekstove Jovan 1,32–36, primećujemo da je Jovan ponovo nastojao da podseti Jevreje na duhovnu prirodu očekivanog Mesije. Razmotrite Jovanovo naglašavanje službe Svetog Duha koji je sišao i počivao na Isusu i ovlastio Ga da krsti Duhom one koji veruju. Štaviše, primetite kako Jovan ističe Isusov identitet kao Sina Božjeg, naglašavajući i da je On žrtveno „Jagnje Božje“, koje će osloboditi svoj narod od ropstva greha.

Jovanova objava o Mesiji jača potrebu da se fokusiramo na ono što je večno, za razliku od prolaznih zemaljskih stvari. Sve što vidimo oko nas će, čak i najvrednije stvari koje se poseduju, proći. Ali duhovna stvarnost će trajati zauvek. Treba da

idemo stopama našeg oca Avrama, koji „čekaše grad koji ima temelje, kojemu je zidar i tvorac Bog“ (Jevrejima 11,10). Pozivanje na „temelje“ trebalo je da podseti Avrama, oca svih vernih, na čvrstinu i postojanost Božjeg obećanja u suprotnosti sa prolaznom prirodom njegovog nomadskog života.

Prihvatanje i odbacivanje (Jovan 6,1–71)

Nakon čuda sa hranjenjem 5000 ljudi, mnoštvo se iznenada podiglo u želji da kruniše Isusa za cara nad celim Izrailjom. Ali Isus nije gajio političke težnje, niti je bio pod uticajem popularnosti ili većinskog javnog mnjenja, kao što je slučaj sa mnogim političarima. Umesto toga, Isus je žarko želeo da uspostavi svoje carstvo u srcima ljudi. Narod je pokušao da primora Isusa da ispuni njihove političke planove, ali se On povukao da bude sam sa svojim Ocem.

Ljudi su želeli da se Isus prilagodi njihovim uslovima, ignorišući činjenicu da su oni ti koji su morali da prihvate Njegove standarde. Na kraju su odlučili da Ga odbace jer su izabrali da se usredsrede na ono što je trenutno i privremeno. Oni nisu gledali dalje od ovozemaljskih stvari, nisu videli širu sliku večne i nevidljive stvarnosti Božjeg carstva. Sklonost neobraćenog ljudskog srca je da odbaci ono što se ne uklapa u njegove dugo gajene predrasude. Kao što vidimo, ljudi su bili toliko opsednuti ovozemaljskim hlebom, da su bili slepi za ponuđeni duhovni hleb, koji im je očajnički bio potreban za spasenje.

Isus je ponudio Sebe ljudima, poput duhovnog hleba koji je sišao sa neba, da više nikada ne ogladne. Na isti način, Isus je Samarjanki ponudio Sebe kao Vodu Živu i ona je prihvatila Vodu Života, da više nikada ne ožedni. Za mnoge druge učenike

izvan dvanaestorice, činilo se da su Isusovi pokušaji da otkrije svetlost božanske istine, iako puni ljubavi, samo učvrstili njihova srca u odbacivanju te istine. Umesto da ulože napor u pokušaju da razumeju i poveruju, oni su se jednostavno opravdavali izjavom: „Ovo je tvrda besjeda! ko je može slušati?“ (Jovan 6,60). Tako, nažalost, „više ne idahu s Njim“ (Jovan 6,66).

U tom trenutku, Isus je pogledao preostalih dvanaest učenika i upitao: „Da nećete i vi otići?“ (Jovan 6,67). Tada je Petar, koji je služio kao ovlašćeni govornik grupe, rekao nešto duboko, nadahnuto Duhom: „Gospode! kome ćemo ići? Ti imaš riječi vječnoga života“ (Jovan 6,68). Ovo su reči koje svi moramo imati na umu! Nema osobe, ni mesta, gde bi se otišlo radi spasenja, osim Isusu.

Očevo svedočanstvo (Jovan 5,36–38)

Jovan Krstitelj je nekoliko puta svedočio o stvarnom prisustvu pravog Mesije poslanog sa Neba. Ali sigurno je Očevo svedočanstvo o Njegovom Sinu, zajedno sa svedočenjem Svetoga Duha, najmoćnije. Prilikom Isusovog krštenja, sva tri člana Božanstva bila su potpuno angažovana. Očev glas je svedočio da je Isus „Sin Moj ljubazni koji je po Mojoj volji“ (Matej 3,17). Tom prilikom su se otvorila nebesa i Isus „vidje Duha Božijega gdje silazi kao golub i dođe na Njega“ (Matej 3,16).

Pored svega rečenog ili učinjenog na dan Njegovog krštenja, Isus nije morao ništa više da izgovori ili učiniti kako bi ubedio svoje protivnike. Štaviše, Jovan Krstitelj, koga su poštovali, svedočio je o istinitosti nebeskog svedočanstva. Pa zašto Hristovi protivnici nisu verovali u zvučno i vizuelno svedočenje Oca i Duha u Njegovo ime? Zašto nisu verovali u moćna božanska dela i reči?

Snažno svedočanstvo o Lazarevom vaskrsenju iz mrtvih trebalo je da ubedi jevrejske vođe da je Isus pravi Mesija. Ali, u svojoj duhovnoj tami, nisu mogli da vide svetlost Božje istine koja sija svuda unaokolo. Odbili su da veruju, bez obzira na sve dokaze koji su im bili jasno postavljeni pred očima. U stvari, fariseji, koji su uvek bili u sukobu sa sadukejima, našli su zgodnu priliku da ujedine snage i da osude Isusa na smrt. Ubrzo nakon toga, Isus se molio: „Oče, proslavi ime svoje“ (Jovan 12,28). Očev glas je svedočio u ime Hristove žrtve na krstu, „proslavio sam, i opet ću proslaviti“ (Jovan 12,28).

Svedočenje mnoštva (Jovan 7,37–53)

Mnogi od običnih ljudi, uključujući i neke od neznabožaca, poverovali su u Isusa, jer su bili svedoci Njegovih moćnih dela. Isus je postao veoma popularan među grupama ljudi koji nisu bili toliko učeni, pa stoga ni tako uskog gledišta ili puni predrasuda kao njihove religiozne vođe. Smrtonosna ljubomora je kod vođa dostigla tačku ključanja. Oni su odlučno odbijali da veruju u bilo kakve dokaze kada je Isus u pitanju, bilo ljudske ili božanske.

Treći deo: Primena u životu

Razmislite i odgovorite na sledeća pitanja:

1. Što se tiče poniznosti Jovana Krstitelja: Danas u svetu postoji toliko egocentričnosti i samoveličanja. Ali Jovan je znao ko je i šta je njegova misija. On

nikada nije pokušao da i na najmanji način zameni Isusa ili uzurpira Njegov položaj; Nije mu smetalo da bude u senci kako bi istinska Svetlost zasjala. Kakav bi trebalo da bude naš stav kada je u pitanju ljudski položaj ili priznanje? Šta misao da Isus mora da raste, a mi da se umanjujemo govori o Isusu i nama?

2. U vezi sa ključnom temom spasenja u Hristu: Kako nam proučavanje i svesrdna vera u moćna svedočanstva samog Boga, Jovana Krstitelja i drugih da je Isus zaista jedinstveni i neuporedivi Sin Božji, pomaže da budemo privučeni Njemu, znajući da smo bespomoćni i beznadežni bez Njega?

3. U vezi sa hranjenjem Isusom, Hlebom života: Kako primenjujete ovaj nadahnuti savet u svom svakodnevnom životu: „Ono što je hrana za telo, to Hristos mora da bude za dušu. Hrana ne može da nam koristi ako je ne jedemo, ako ne postane deo našeg bića... Moramo se hraniti Njime, moramo Ga primiti u srce, tako da Njegov život postane naš život“ (Elen G. Vajt, *Čežnja vekova*, str. 389. original).

4. Kako steći moralnu čvrstinu da se možemo zalagati za ono što je ispravno, kada na drugoj strani imamo popularnost, mišljenje većine ili pritisak vršnjaka? Iz Biblije znamo da većina nije uvek bila u pravu. Koliko podrška samog Boga i Njegove istine čini da osećamo da smo u većini, čak i kada smo u manjini?

Lekcija 7

Prvi deo: Pregled

Središte proučavanja: Jovan 18,38; Jovan 19,4–22; Jovan 20,19–31.

Isus je sa pouzdanjem i sigurnošću govorio o svom identitetu. Često je aludirao na svoj identitet kao na ispunjenje proročanstva o obećanom Mesiji i tražio od drugih da potvrde Njegovo mesijanstvo. Zašto je njihovo osvedočenje u Njegov identitet bilo toliko važno za Isusa? Razlog leži u želji da što više duša spasi za svoje večno Carstvo i znao je da je vera u Njega jedini način za spasenja od greha i od ovog palog sveta.

Isus je takođe apelovao na mnoge da izraze svoja iskrena uverenja o svojim opipljivim iskustvima s Njim. Marijino svedočanstvo o Isusovoj žrtvi bilo je izuzetno snažno i značajno. Njegov brižni pogled poznavao je njeno srce, kao što poznaje i naša, jer Isus zna dubinu svakog srca. Isto tako, znao je i Judino zavereničko srce i šta se krilo iza njegovih prigovora.

Isus je takođe pročitao srce Pontija Pilata, paganskog rimskog namesnika, koji je na neki način bio iskreniji od mnogih Isusovih optuživača. Isus je takođe primio svedočanstvo učenika koji je sumnjao i koji je sam morao da vidi i dodirne dokaz vaskrsenja svog Gospoda. Isus je bio strpljiv prema Tomi i pokazao mu ožiljke kao jasan dokaz. Ove sedmice ćemo takođe proučavati o najmoćnijem svedoku Spasiteljevog mesijanstva – samom Isusu, koji svedoči o svojoj mesijanskoj misiji preko svojih reči i svojim moćnim delima.

Drugi deo: Komentar

Ukazivanje na Avrama

Jovan 8,56 implicira da je Avramu prikazano otkrivenje o budućem Mesiji. Ovo božansko otkrivanje slavne nade trebalo je da posluži kao potvrda Božjeg univerzalnog plana spasenja. Isus opisuje Avramovu reakciju kada je video ovo veličanstveno otkrivenje: „obradova se“ i „bio je rad da vidi dan moj“. Nasuprot tome, jevrejskim vođama nije bila potrebna vizija da bi videli Hristov dan jer su lično videli Mesiju i Njegova moćna dela. Umesto da se raduju, poput njihovog oca Avrama, oni su bili ljuti i spremni da Ga ubiju.

Štaviše, Avramu je prikazana praktična primena te vizije, koja je otkrila plan ljudskog iskupljenja. Avram je služio kao tip Boga Oca, a Isak kao tip Isusa, Božjeg jedinog Sina. Drva za žrtvu su na Isakovim leđima nošena do oltara, baš kao što je Hristos nosio drveni krst do oltara na Golgoti. I Isak i Isus, bez ikakvih prigovora, bili su voljni da budu žrtvovani. Teško je poverovati da bi mladi čovek kao što je Isak, u cvetu mladosti, bio tako poslušan, čak do smrti. Avramova neverovatna vera, iako uz bolan pristanak da žrtvuje svog jedinog sina — sina obećanja — predstavljala je Očevu spremnost da pusti Isusa da umre za čovečanstvo.

Glavna razlika između Isusa i Isaka bila je zamena koja je bila obezbeđena za ovog drugog. Ali, za Isusa ništa nije bilo obezbeđeno, Hristova žrtva je bila zamena za sve nas. Prolivajući svoju krv, Isus je za naše iskupljenje dao svoj život i svoju pravednost, koju niko drugi nije imao.

Marijino svedočanstvo

Kada obratimo pažnju na gozbu u kući Simona fariseja, moramo primetiti da je Isus počasni gost, zajedno sa Lazarem, koga je upravo podigao iz mrtvih. Marija, s druge strane, nije počasni gost. Simon i Marija su prava studija slučaja obeležena suprotnostima. Isus je očistio Simona od gube, ali Simon još nije dozvolio Isusu da ga isceli od gube njegovih grešnih izbora. Nasuprot tome, Marija se potpuno predala Isusu i dozvolila Mu da je očisti od gube njene grešne prošlosti. Simon se osećao obaveznim, u skladu sa jevrejskim običajem, da oda počast Isusu jer ga je iscelio, i stoga je pozvao Isusa iz osećaja dužnosti. Ali Marija je bila potpuno predana i odana Isusu, šireći miris Njegove ljubavi po celoj kući. Ona je pomazala Hristovo telo na dan praznika, telo uskoro zaklanog Jagnjeta Božjeg, koji je bio Žrtva poslata da spase grešno čovečanstvo.

Isus je stao u Marijinu odbranu kada je dospela u centar pažnje svih prisutnih. Juda je organizovao verbalni napad na nju zbog pomazanja Isusa, napad koji su podržali i učenici. Isus je Marijin čin odanosti opisao kao divno delo jer je za Njega učinila ono što je mogla. Stoga, kada činimo ono što možemo iz iskrene ljubavi, Isus prihvata takav napor kao našu najbolju ponudu, jer On poznaje unutrašnje delovanje iskrenog srca. Kada dajemo sve od sebe za Isusa, On to smatra dovoljno dobrim. Ako je dovoljno dobro za Isusa, trebalo bi da bude dovoljno dobro i za nas.

Pilatovo nesvesno svedočanstvo (Jovan 18,38; Jovan 19,4–22)

Iznenadujuće je i ironično da bi paganski namesnik, u izvesnom smislu, stao na stranu Isusa i proglasio Njegovu nevinost, dok ga je sopstveni narod, koga je došao

da spase, odbacio, tražeći Njegovu smrt. Živeći i vladajući u veoma pokvarenom svetu, Pilat je želeo da sazna istinu, ali je sumnjao da ona postoji. Takve sumnje u postojanje istine preovlađuju, posebno danas. Istina se pogrešno tumači kao laž, kao moćna smicalica, a svetlost je označena kao tama koja se koristi da potčini neznalice. Prevara se sve više normalizuje u našem društvu. I, poput Pilata, vapimo da saznamo istinu.

Otuda je ono što je Isus rekao Tomi tako istinito i neophodno za naše vreme: „Ja sam put i istina i život“ (Jovan 14,6). U ovim poslednjim danima, treba da hodamo sa Isusom, koji je Put. Dok hodamo s Njim, On nas, rečju i delom, uči istini, koja vodi u večni život. Lako je postati obeshrabren, pa čak i razočaran dok se suočavamo sa dešavanjima u našem svetu. Stoga, moramo prigriliti Isusa, koji je istina za sva vremena i u kome nema ni traga tame koja se nalazi u ovom životu. On je postojan, jer je isti juče, danas i zauvek.

Zaključna misao o Pilatu: znao je u svom srcu da Isus nije samo neko ko je nevinno optužen. Takođe je bio ubeđen da je Isus bio izvanredan u svakom pogledu. Pilat nikada nije sreo nekoga poput Njega. Pilatova supruga je potvrdila ovo uverenje tako što je sa njim podelila istinu o Isusu i upozorila ga da Ga ne osuđuje. U stvari, sam Pilat je proglasio Isusa nevinim — ne jednom, već tri puta.

Ali, kao što mnogi čine, Pilat je podlegao pritisku rulje. Pokolebao se u trenutku slabosti, narušavajući tako svoju savest. Pilat je pokušao da ugodi i Rimu i mnoštvu, ali na kraju nije ugodio ni jednom ni drugom. Lišen svih počasti i prognan u Francusku, u Galiju, obuzela ga je teška depresija i on je sebi oduzeo život.

Tomino svedočanstvo (Jovan 20,19–31)

Tomin slučaj je pravi priručnik o veri i poverenju. Poput Pilata, Toma se borio sa sumnjom, uprkos obilju dokaza. Ali, Isus je bio spreman da ublaži njegove strahove i sumnje. Spasitelj je bio blag prema Tomi, pozivajući ga da dodirne Njegove ožiljke. Isus takođe želi da i mi „dođemo i vidimo“, da Ga lično doživimo. Čini se da je spreman da nam pruži sve što je potrebno kako bi nam pomogao da verujemo. On nas sreće tamo gde jesmo — u našem očaju, obeshrabrenju ili sumnji.

Jovan se u svojim spisima često bavi temom sumnje. U vreme dok je pisao svoje Jevanđelje, suočio se sa obeshrabrenim članovima crkve koji su se borili sa gnostičkim jeresima o Hristovoj prirodi. U Jovanovo vreme, kao i u naše, bilo je onih koji su odlučili da ne veruju jer nisu videli sve dokaze koje su želeli, bilo naučne ili filozofske.

Mnogi se danas usredsređuju na svaku iznetu sumnju i prigovor u vezi sa Hristovim mesijanstvom i, zato, zanemaruju ogromne dokaze o stvarnosti Hristove prirode i Njegovoj misiji. Ovi sumnjičavci insistiraju na tome da se cela čaša dokaza napuni do vrha pre nego što odluče da veruju. Ali, u ovom palom svetu uvek će biti mesta za sumnju. Okruženi smo dokazima: čudesnom Božjom kreacijom, samim životom, božanskom promisli, našom savešću i merom vere sa kojom smo rođeni. Sa takvom vrstom dokaza, verovanje je zaista više nego moguće.

Takvo iskustvo je upravo ono za šta je Jelisije molio Gospoda, da pomogne njegovom malovernom sluzi da vidi, kao što je zabeleženo u tekstu 2. O carevima 6,17: „Gospode, otvori mu oči da vidi.“ Biblija nam govori šta se dogodilo kao odgovor na Jelisijevu molitvu: „I Gospod otvori oči momku, te vidje, a to gora puna

konja i kola ognjenijeh oko Jelisija.“ Dakle, možemo zaključiti da videti znači verovati u mnogo veću stvarnost, onu koja je izvan naših trenutnih okolnosti.

Isusovo svedočanstvo

Isus je zaista najveći svedok svog božanstva i božanske misije. Neprestano i neumorno, On je nastojao da otvori oči i srca intelektualaca i pripadnika bogatih klasa. Spasitelj je silno želeo da oni koji sumnjaju uzmu u obzir očigledne dokaze, da poveruju i budu spaseni, iako je to u mnogim prilikama bilo bezuspešno. Većina nas je bezbroj puta poželega da vidi i čuje Isusa lično! Ali da smo živeli tokom zemaljske Hristove službe i videli sve dokaze koje je On izneo, da li bismo zaista i poverovali?

Sada imamo prednost mnogih ispunjenih proročanstava koja možemo proučavati kako bismo saznali o Njegovim moćnim delima i životodavnim rečima. Njegovim rečima je svojstven život jer su Njegove zabeležene reči u skladu sa Njegovom Ličnošću. Upravo kao što je Petar svedočio – Isus poseduje reči večnog života. Sam Isus je posvedočio da Njegove reči oživljavaju.

Razmotrimo težinu bezbrojnih svedočanstava o promenjenim životima do kojih je došlo usled susreta sa Hristom. Hristova moć da preobrati okorelo i beznadežno ljudsko srce je u potpunosti prikazana kako bismo mogli da se divimo tom čudu. Razmislite kako Hristos, preko Duha Svetog, oblikuje Sebe, nadu slave, u nama. Ponekad imamo tendenciju da verujemo u ono u šta ne treba da verujemo. Ljudi ne misle uvek ono što govore ili ne govore ono što misle. S druge strane, Izvor Istine, Isus, je suprotnost tome. On uvek govori ono što misli i misli ono što kaže. Možemo u potpunosti da verujemo Njegovim rečima.

Treći deo: Primena u životu

Razmislite i odgovorite na sledeća pitanja:

1. Fariseji su imali tu privilegiju da iz prve ruke vide šta je Isus rekao i uradio, ali su se odupirali verovanju u Onoga koji je bio Božji neprocenjivi dar sa Neba.

Toma je sumnjao, kao i neki od fariseja, ali je na kraju poverovao. Uporedite različite stavove prema Isusu kod Tome i fariseja. Koja je bila suštinska razlika?

2. Hristos se nije molio samo za svoje učenike, kao što je zabeleženo u Jovanu 17,9. Takođe se molio i za sve buduće generacije koje će verovati svedočanstvu Njegovih učenika, kao što se vidi u 20. stihu. „Ne molim pak samo za njih, nego i za one koji Me uzvjeruju njihove riječi radi.“ Zar ova tvrdnja ne znači da smo postali oni koji veruju u Hrista zahvaljujući Njegovim molitavama za nas i druge? Šta vam ova činjenica govori o Njegovoj neverovatnoj ljubavi, brizi i božanskoj sili?

3. Razmislite o Pilatovom kolebanju i podeljenoj lojalnosti. Koje su neke od negativnih posledica takvog vođstva? Kako pokušaj da se udovolji svima dovodi do zabune?

4. Dok komuniciramo sa ljudima u različitim sferama našeg života, naši životi odišu „mirisom“ ili uticajem na ljude oko nas. Ne možemo širiti Isusov miomiris ako nas On ne „namiriše“. Dok razmišljamo o svom svakodnevnom životu, da li atmosfera koja nas okružuje privlači druge Hristu ili ih odbija od Njega?

Lekcija 8

Prvi deo: Pregled

Središte proučavanja: Jovan 8,23.

Dokazi u vezi sa Isusovim božanskim poreklom nastavljaju da se nižu. U svom Jevanđelju, Jovan pruža ubedljiviji dokaz da je Isus zaista onaj za koga se predstavlja – Sin Božji, poslat da spase grešno čovečanstvo. U ovom Jevanđelju, Isus iznosi argumente kako bi naterao slušaoce da vide Njegov iskonski karakter, Njegove božanske akreditive, Njegove moćne reči i čudesna dela.

Kao ovaploćeni Sin Božji, Isus je došao da spase ovaj grešni svet. Bio je jedno sa Ocem i zato je govorio i činio sve po volji Očevoj. Hristos je bio najveći Božji dar čovečanstvu i bez takvog Dara svet bi bio osuđen na propast. Nažalost, uprkos ovoj istini, većina sveta, koji je On stvorio, nije verovao u Njega. Kao ni Njegov sopstveni narod. Jovan je ovo sasvim jasno izneo. Kakva tragedija što su Božja stvorenja, stvorena po Njegovom obličju, odbacila Njegov Dar! Isus „na svijetu bješe, i svijet kroza Nj posta, i svijet Ga ne pozna. K svojim dođe, i svoji Ga ne primiše“ (Jovan 1,10.11).

Ove sedmice ćemo proučiti neka značajna proročanstva u Svetom pismu koja jasno otkrivaju Isusa kao obećanog Mesiju. Štaviše, ispitaćemo konkretne detalje o tome kako su se ta proročanstva tačno ispunila. Na primer, pogledaćemo ispunjenje proročanstva o tome kako će Isus ući u Jerusalim jašući na magarcu (Psalam 118,26; Zaharija 9,9). Istražićemo i proročanstvo o učeniku koji će Ga izdati (Psalam 41,9) i

proučićemo zašto su neke vođe odlučile da Ga odbace, dok su drugi odlučili da veruju u Njega. Na kraju, u ovom procesu, razmotrićemo pitanje šta znači gajiti zemaljski način razmišljanja, prema tekstu Jovan 8,23, naspram načina razmišljanja odozgo?

Drugi deo: Komentar

Starozavetna proročanstva o Isusu

Precizno ispunjenje mnogih mesijanskih proročanstava u Isusovom životu i službi jednostavno izaziva strahopoštovanje. Ova starozavetna proročanstva su se ispunila sa neverovatnom tačnošću. Najtvrdokorniji skeptik postaje bespomoćan pred lavinom dokaza. Iako je Isus znao koliko su jevrejske vođe okorele u svom neverovanju u Njega, nikada nije odustao od njih. Uvek je pokušavao da na sve moguće načine utiče na njihova tvrda srca. Iako mnogi nisu pozitivno reagovali, On je nastavljao da im se obraća kako bi u najmanju ruku znali da među njima postoji objavitelj istine.

Lako je biti kritičan prema jevrejskim vođama i biti zbunjen njihovim nedostatkom vere u Sveto pismo u vezi sa Mesijom. Ali kako bismo reagovali da smo bili u istoj poziciji, da je naš najveći prioritet bio da predvidimo jevrejskog (ne božanskog) osvajača nalik Mojsiju ili Davidu, onoga koji bi mogao da okonča rimsko prisustvo u Izrailju i slomi njegov jaram? Zapamtite, čak su i Hristovi učenici, oni koji su Mu bili najbliži, bili spori da veruju u Njegovo duhovno carstvo. Zaista, oni su istinski poverovali tek posle Njegovog vaskrsenja (videti Jovan 2,22).

Problem sa verskim vođama je u tome što su poznavali slovo zakona, ali ne i njegov duh. Zaista, oni su poznavali Pisanu Reč ali, avaj, ne i Živu Reč. Isus je svedočio o ovom njihovom propustu kada im je rekao: „Pregledajte pisma, jer vi mislite da imate u njima život vječni; i ona svjedoče za Mene. I nećete da dođete k Meni da imate život“ (Jovan 5,39.40). Drevne jevrejske tradicije su učile da samo poznavanje Svetog pisma garantuje večni život. Ova ideja je očigledna u onome što je Hilel, poznati rabin iz prvog veka pre nove ere, podučavao o ovoj temi. Citiran je Hilel koji je rekao: „Onaj ko je stekao sebi reči Tore, stekao je sebi život budućeg sveta“ – *Mishnah Aboth 2.7, Soncino Talmud*, str. 17 (citirano u SDA biblijskom komentaru, tom 5, str. 955).

Dakle, jevrejske vođe su bile toliko opsednute rečima Svetog pisma da su zanemarile njegovo srce – Isusa. Duhovne vođe su zamenile promenu srca sa površnim intelektualnim slaganjem sa tekstom. Istraživanje Svetog pisma, kao što su to činili, nije bilo loše samo po sebi, ali ih je sprečilo da sagledaju dublje značenje Hristove misije i Njegove ponude spasenja.

Apostol Pavle se povezuje sa Hristovim rečima upućenim vođama, kada piše da „slovo ubija, a Duh oživljuje“ (2. Korinćanima 3,6). Fokusiranje na slovo, lišeno Duha, vodi ka legalizmu i licemerju, što zauzvrat dovodi do upoređivanja sebe sa drugima umesto gledanja na Isusa, Začetnika i Svršitelja naše vere.

Jevrejske vođe su tvrdile da veruju u Mojsija, svog najpoštovanijeg proroka, ali nisu verovala u božanskog Proroka za koga je Mojsije prorekao da će doći. Kada je odlazio, Mojsije je obećao narodu: „Proroka isred tebe, između braće tvoje, kao što sam ja, podignuće ti Gospod Bog tvoj; njega slušajte“ (5. Mojsijeva 18,15). Isus je

zato podsetio jevrejske vođe da je Mojsije, kome su se veoma divili, verovao u Njega i Njegovu buduću misiju. Ipak, sada kada se ovo obećanje ispunjavalo pred njihovim očima, odbijali su da veruju. Isus im je prigovarao: „Jer da ste vjerovali Mojsiju tako biste vjerovali i Meni; jer on pisa za Mene“ (Jovan 5,46).

Ispunjena mesijanska proročanstva, koja se vrlo često bave dinamikom ljudskih odnosa, otkrivaju mnogo o Hristovom karakteru. Razmotrimo dva takva primera. Prvo proročanstvo nalazimo u tekstu Psalam 41,9, koji predviđa: „I čovjek mira mojega, u kojega se uzdah, koji jeđашe hljeb moj, podiže na me petu.“ Isus je primenio proročanstvo na Sebe, kao na onoga koga je izdao prijatelj: „Ne govorim za sve vas, jer Ja znam koje izbrah; nego da se zbude pismo: koji sa Mnom hljeb jede podiže petu svoju na Me“ (Jovan 13,18).

U bliskoistočnoj kulturi je deljenje hrane sa nekim oduvek bio poseban čin povezivanja, koji donosi emocionalnu i duhovnu bliskost i povezanost. Dakle, dvoličnost prema drugima sa kojima se deli hrana je znak izdaje. Isus je proveo tri i po godine sa Judom, ne samo da je jeo sa njim, već mu je praštao i hrabrio ga. Za to vreme, Isus je nastojao da zaštiti Judinu reputaciju. Iako je Isus imao dovoljno opravdanja za to, nije želeo da javno razotkrije Judu kao lopova. Zauzvrat, Juda je prodao Isusa za 30 srebrnjaka, što je cena običnog roba. Zatim, u noći Spasiteljevog hapšenja, Juda je prišao Isusu i poljubio Ga. Uprkos ovoj podmukloj izdaji, Isus je Judu zapravo nazvao „prijateljem“. Isus mu je rekao: „Prijatelju! šta ćeš ti ovdje?“ (Matej 26,50).

Kao drugi primer ispunjenog proročanstva koje otkriva Hristov karakter, razmotrimo tekst Zaharija 13,6. Ovaj stih govori o ranama koje je Isus zadobio svojim

raspećem. Njegov bok je bio proboden, a ruke su mu bile ranjene. Zaharija je u ovom stihu prorekao da će Isus dobiti ove rane u kući svojih prijatelja. Nedvosmisleno, Isus svog najvećeg izdajnika naziva svojim prijateljem, a one među jevrejskim vođama koji ga okrutno raspinju takođe svojim prijateljima! Dakle, čista i nevino prolivena krv Hristova ne vapi u znak osвете prema onima koji su je prolili. Njegove ranjene ruke nisu stisnute u gnev; one su ispružene da zagrle sve u ljubavi i pomirenju.

„Od nižijeh“ (Jovan 8,23)

Jovan posvećuje veći deo 8. poglavlja opisujući Isusa kao uzvišenog Sina Božjeg, koga je Njegov nebeski Otac poslao da pomogne beznadežnim stanovnicima ove planete. Sve o čemu je Isus govorio bilo je nebesko. On je bio nebeska svetlost koja je osvetlila svet pomračen grehom. Otac je svedočio da je poslao svog Sina sa visine da bude pravi Svedok istine. Svi darovi koje nam je Nebo podarilo u Isusovoj ličnosti bili su u suprotnosti sa zemaljskim stvarima i zato je Spasitelj rekao jevrejskim vođama: „Vi ste od nižijeh, Ja sam od višijeh; vi ste od ovoga svijeta, Ja nijesam od ovoga svijeta“ (Jovan 8,23).

„Nižijeh“ implicira da su vođe bile toliko zaokupljene zemaljskim stvarima da je bilo nemoguće da imaju nebeski um. Bili su toliko zaslepljeni svojim tradicijama i sopstvenim uskim i sebičnim filozofijama da su izabrali ovaj svet i smrt, odbacujući Nebo i siguran život u Isusu. Pavle je prikladno opisao takvu klasu samozvanih sledbenika kao one koji imaju „oblik pobožnosti“, lišen ikakve božanske suštine. Oni zamenjuju spoljašnju pobožnost sa unutrašnjom čistotom (videti 2. Timotiju 3,5).

Neočekivano, Jovan nam za Isusa ipak govori da „mnogi Ga vjerovaše“ (Jovan 8,30). Ova tvrdnja sadrži veliku pouku za nas kada stvari izgledaju beznadežno, a mnogi su neverni: svetlost preovladava čak i u vreme tame. Isus je propovedao istinu bez obzira na prihvatanje ili odbijanje ljudi. Moramo učiniti isto, uprkos obeshrabrujućim okolnostima.

Nepoštovanje istine od strane verskih vođa ih je navelo da namerno zatvore oči i svoja srca pred njom kako ne bi videli svetlost poslata sa Neba. Da su otvorili svoj um za Isusa, poverovali bi. Ali takav čin bi ugrozio njihove predrasude. Budimo uvek voljni da svoja srca i umove otvorimo za istinu, jer kao što je Isus rekao: „I poznaćete istinu, i istina će vas izbaviti“ (Jovan 8,32).

Treći deo: Primena u životu

Razmislite i odgovorite na sledeća pitanja:

1. Razmislite o tome koliko je Isusov život savršeno odražavao Njegovog Oca. Isus je često govorio o svom Ocu i bliskom odnosu koji su imali. U jednom trenutku, Filip je zamolio svog Učitelja da otkrije Oca učenicima. Isus je odgovorio: „Toliko sam vrijeme s vama i nijesi Me poznao, Filipe? koji vidje Mene, vidje Oca “ (Jovan 14,9). Kako to što vidite Oca u Isusu utiče na vaš svakodnevni život i kakvu promenu donosi?
2. Zar ne bi trebalo da bude zabrinjavajuće, čak i alarmantno, kada se mi, poput verskih vođa, suočimo sa jasnom istinom iz Biblije, a zatim namerno odstupimo

od nje? Kakvu ulogu ima ponos u tome da se oglušimo o glas savesti i odvratimo se od istine? Kako nam Sveti Duh može pomoći da po strani ostavimo svoja gordi razmišljanja i postanemo poučljivi?

3. Ono što uzurpira da Isus bude prioritet u našem životu, to postaje naš idol. Koliko god da je ta pomisao strašna, ako nismo pažljivi, čak i naš rad za Njega bi potencijalno mogao da zauzme Njegovo mesto u našim životima. Proučavanje Biblije bi takođe moglo da zameni Isusovo mesto. Razmislite o ovoj otrežnjujućoj izjavi i reagujte na nju: „Kad god se povećava delatnost i kada ljudi postignu uspeh ma u kom radu za Boga, postoji opasnost uzdanja u ljudske planove i metode. . . Kao i učenici, i mi se nalazimo u opasnosti da izgubimo iz vida svoju zavisnost od Boga i pokušamo da od svoje delatnosti načinimo spasitelja“ (Elen G. Vajt, *Čežnja vekova*, str. 362. original).

4. Šta znači imati mentalitet „nižijeh“? Da li ponekad zalutamo u taj način razmišljanja? Ako je to slučaj, kako se to dešava?

5. Mnogi su verovali u Isusa (Jovan 8,30), uprkos svom tom neverovanju oko njih. Koliko nas ta činjenica ohrabruje da ne odustajemo od ljudi koji pružaju otpor svetlosti Božje istine?

Lekcija 9

Prvi deo: Pregled

Središte proučavanja: Jovan 3,18–21.

Hristos je jedini Izvor Života. Ako želimo život, moramo se držati samo Njega i nijednog drugog stvorenja. Čak ni anđeli, sveti ili pali, ne mogu nam dati život, jer njihov život potiče od Boga. Ne samo da ne mogu da daju život, najveći od palih anđela, sotona, direktna je suprotnost Darodavcu života. On je lukavi trgovac smrću, čija je opsesija da nam otme život koji nam Isus pruža. Isus razotkriva sotonin destruktivni plan koji je u suprotnosti sa Njegovom spasonosnom misijom, kada izjavljuje: „Lupež ne dolazi ni za što drugo nego da ukrade i ubije i pogubi; Ja dođoh da imaju život i izobilje“ (Jovan 10,10).

Đavo, arhivaralica, mami čovečanstvo da izabere greh radije nego pravednost u Hristu, a onda bezosećajno traži svoju platu, koja nije ništa drugo do večna smrt. Pavle potvrđuje ovu činjenicu kada piše u Rimljanima 6,23: „Jer je plata za grijeh smrt, a dar Božij je život vječni u Hristu Isusu Gospodu našem.“ Svi dobri darovi potiču od Boga, a život večni, kao i život u izobilju, dolazi od Njega. Nedokučiva je tajna zla da ljudi koje je Isus stvorio i za koje je umro radi njihovog spasenja, biraju kaznu večne smrti i odbacuju Božji dar večnog života. Kao što ćemo videti, dar večnog života i spasenja dominira Jovanovim jevanđeljem više nego u bilo kojoj drugoj knjizi Svetog pisma.

Više nego bilo koji drugi pisac Jevanđelja, Jovan se ističe kao onaj koji o ovaploćenom Sinu Božjem govori kao o velikom „Ja sam“. Ovaj izraz, kao što smo ranije naučili, odnosi se na Boga. U Jovanovom jevanđelju, Isus, na primer, objavljuje: „Ja sam put i istina i život“ (Jovan 14,6). Kada idemo Putem, koji je Isus, On nas uči svojoj Istini, koja vodi u večni Život. Isus je naš jedini put do večnog Boga. Otac nikada neće oterati nikoga ko Mu iskreno dođe u pokajanju.

Drugi deo: Komentar

Kao što smo upravo rekli, Bog je jedini koji poseduje život. Dakle, On je jedini koji ga može i dati. Nijedan anđeo ili stvoreno biće to ne može učiniti – samo Izvor Života. Ova ideja ukazuje na tekst 5. Mojsijeva 30,20, u kojoj Bog, preko Mojsija, opominje svoj narod: „Ljubeći Gospoda Boga svojega, slušajući glas Njegov i držeći se Njega; jer je On život tvoj i duljina dana tvojih.“ Ovde nas Bog podstiče da se držimo Njega za ceo život, jer van tog božansko-ljudskog odnosa postoje samo beda i smrt. Ova ideja nam pomaže da razumemo još jednu dimenziju teksta Jovan 10,10, koju smo nedavno citirali, ali u ovom kontekstu vredi ponoviti: „Lupež ne dolazi ni za što drugo nego da ukrade i ubije i pogubi; ja dođoh da imaju život i izobilje.“ Ovde vidimo da su jedina alternativa Hristovom izobilnom i večnom životu beda i smrt koje nudi sotona.

Neki, međutim, pogrešno tvrde da nije bilo stvarne potrebe da Hristos dođe na ovaj svet. Ali ko bi drugi mogao da uzme na sebe naše grehe i obuče nas u haljine Božje pravednosti? Ko je drugi mogao da nam dâ život umesto naše smrti? Niko osim pravednog i životodavnog Hrista. On se hrabro borio protiv naša dva najsmrtonosnija

neprijatelja, greha i smrti, i pobedio oba. Njegova pobjeda postaje naša kada zaista verujemo u Njega. Dakle, možemo verovati Isusu kada obećava: „A ovo je volja Onoga koji Me posla da svaki koji vidi Sina i vjeruje Ga ima život vječni; i Ja ću ga vaskrsnuti u posljednji dan“ (Jovan 6,40).

Reči večnog života

U slavnom čudu hranjenja 5000 ljudi, Isus svima koji su jeli hleb ukazuje na Sebe, na Hleb života (Jovan 6,35). Želeo je da prevaziđu svoju glad za fizičkim hlebom, koji im je davao privremenu sitost, i dođu do svoje potrebe da se hrane Njime za večni život. Bilo je u Njegovoj moći da nahrani mnoštvo gladnih ljudi, ali Isusova božanska misija je bila da ponudi večni život u Božjem slavnom carstvu onima koji veruju u Njega. Ako imamo sve, a nemamo Isusa, potpuno smo izgubljeni i zato je naš najveći cilj da prvo tražimo Njegovo carstvo, a sve ostalo što nam je potrebno biće obezbeđeno (videti Matej 6,33). Čak i ako ne posedujemo sve što želimo u ovom životu a hranimo se Hristovim životodavnim rečima, mi smo pravi pobednici.

Psalmistu nas uverava: „GOSPOD je pastir moj, ništa mi neće nedostajati“ (Psalam 23,1). Drugim rečima, kada postavimo svog Gospoda kao prioritet, On obezbeđuje naše potrebe. Bog dobro zna šta nam je zaista potrebno u životu, i On je srećan što nam čini dobro. Ali Njegov glavni prioritet je da imamo spasonosni odnos sa Njim.

Elen G. Vajt daje ovu duboku izjavu o duhovnoj neophodnosti hranjenja Hlebom života: „Jesti Hristovo telo i piti Hristovu krv znači primiti Ga kao ličnog

Spasitelja... Ono što je hrana za telo, Hristos mora biti za dušu. Hrana nam ne može koristiti ako je ne jedemo, ako ne postane deo našeg bića. Tako i Hristos nema nikakvu vrednost za nas ako Ga ne upoznamo kao ličnog Spasitelja... Moramo se Njime hraniti, moramo Ga primiti u srce, tako da Njegov život postane naš život. Mi moramo da upijemo Njegovu ljubav i Njegovu milost“ (*Čežnja vekova*, str. 389. original).

Štaviše, Hristove reči imaju život u sebi. One predstavljaju Njegovu ličnost i karakter. Primajući Isusove reči danas i usađujući ih u svoje srce, primamo samog Isusa. Istina je da ne možemo fizički da Ga vidimo u telu iz dana u dan, kao što su to činili učenici, ali Ga zaista vidimo kroz Njegove reči, koje su nam zaveštane preko Svetog pisma. Petrov odgovor na Hristovo pitanje podrazumeva ne samo da sâm Spasitelj ima večni život, već da ga i Njegove reči imaju (videti Jovan 6,68). Nadahnut Duhom Svetim, Petar je nastojao da prenese božansku istinu da nam nijedna osoba, mesto ili objava ne bi mogli ukazati na večni život, osim Isusa koji je Izvor samog života.

Verovanje i novorođenje

Vera nije roba koju će gomilati nekolicina odabranih, isključujući druge. Očigledno je da je vera univerzalni dar od Boga, dat svakoj osobi na ovom svetu. Ljudsko postojanje počinje sa verom koju je naš Stvoritelj ugradio u naša srca, i ona treba da se gradi prihvatanjem i verom u Onoga koji ju je dao. Ovo uverenje se zatim pojačava time što tražimo od Boga da preuzme punu kontrolu nad našim životima. Jovan

potvrđuje ovu činjenicu govoreći: „A koji Ga primiše dade im vlast da budu sinovi Božiji, koji vjeruju u ime Njegovo“ (Jovan 1,12).

Jednostavno rečeno, vera je čisti dar od Boga (videti Rimljanima 4,1–8). Božji dar vere je božanska veza koja nas povezuje sa Njim. Ova povezanost kroz veru nas podseća da pripadamo Njemu i daje smisao celokupnom našem postojanju.

Čak je i pokajanje dar od Boga, jer je odgovor na podsticaje Svetog Duha da Mu se potčinimo. Mnogi prave grešku i, da bi došli Bogu, čekaju da najpre imaju dovoljno vere i pokajanja ali ovi blizanci su već tu i čekaju naše prihvatanje i primenu. Nema potrebe da čekate da biste ih primili. Petar i apostoli su potvrdili ovu činjenicu u tekstu Dela apostolska 5,31: „Ovoga Bog desnicom svojom uzvisi za poglavara i spasa, da dâ Izrailju pokajanje i oprostjenje grijeha.“ Pa zašto bi grešnik više čekao? Dođite Hristu sa verom koju vam je dao i primite Njegov dar pokajanja kako biste živeli Njegov život danas!

Odbijanje i osuda (Jovan 3,18–21)

Nažalost, danas se svetlost i tama sve više mešaju. Postoji više gledišta o tome šta je istina. Zašto ljude više zanima tama nego svetlost istine? Isus odgovara na ovo ključno pitanje kada kaže: „A sud je ovaj što vidjelo dođe na svijet, i ljudima omilje većma tama negoli vidjelo; jer njihova djela bijahu zla“ (Jovan 3,19).

Oni koji se odlučuju protiv svetlosti, u korist tame koju Božja istina raspršuje, osuđeni su svojim zlim delima. U svojoj tvrdoglavosti i gordosti odbijaju da se ponize i pokaju, odbacujući jedino svetlo koje im daje bilo kakvu nadu. Ali nema isceljenja ako ne otvore svoja srca da prime svetlost Hristove sile da ih ona obnovi. Zašto ne

napustimo svoja zla dela dok još ima dovoljno prilika? Zašto čekati dok ne bude prekasno? Vrata „barke“ su i dalje otvorena, a svetlost istine još uvek sija. Pa zašto ne biste pozvali svetlost da rastera tamu i bez oklevanja prihvatili spasenje, pre nego što bude prekasno?

U kontekstu ove rasprave o izboru između svetlosti i tame, obratimo pažnju na tekst Jovan 3,16. Ovaj stih je jedan od najvažnijih u čitavom Svetom pismu, jer je jevanđelje u malom. Fokus ovog stiha nije samo na spasenju, već i na negativnim posledicama, večnoj propasti, ako ne verujemo. Osuda proizlazi iz pogrešnog izbora. Isus nastavlja ovu misao u Jovanu 3,18 kada tvrdi: „Koji Njega vjeruje ne sudi mu se, a koji ne vjeruje već je osuđen, jer ne vjerova u ime jedinorodnoga Sina Božijega.“

Naša večna sudbina zavisi od našeg poverenja u Hrista i Njegovu životodavnu reč. Adam i Eva su sumnjali u istinitost Božje mudrosti i znamo kako se to završilo. U Svetom pismu postoji bezbroj drugih primera onih koji su pretrpeli posledice svog neverovanja. Međutim, Isus, drugi Adam, pobedio je verujući rečima kojima je Njegov Otac potvrđivao njihov božanski odnos između Oca i Sina. Upravo taj odnos je sotona osporavao kada je iskušavao Isusa u pustinji, govoreći: „Ako si Sin Božij, reci da kamenje ovo hljebovi postanu“ (Matej 4,3). Isusova spremna odbrana u sledećem stihu bila je jednostavna: „Pisano je“ (Matej 4,4). Na taj način pokazao nam je model poverenja u Reč Božju, poverenja koje i mi treba da pokažemo.

Treći deo: Primena u životu

Razmislite i odgovorite na sledeća pitanja:

1. Kakva je veza između čitanja Božje Reči i toga da zaista i čujemo njenu poruku? Razmislite o sledećoj izjavi: „Reč Boga živoga je ne samo napisana, nego i izgovorena. Biblija je glas Božji koji nam govori tako razgovetno kao da ga možemo čuti svojim ušima... Tada ćemo čitanje Svetih spisa i pobožno razmišljanje o tome smatrati kao prijem kod Beskonačnoga“ (Elen G. Vajt, *Testimonies for the Church*, sv. 6, str. 393).
2. Poznati stih Jovan 14,3 prikazuje Isusa koji govori svojim učenicima: „Kad otidem i pripremim vam mjesto, opet ću doći, i uzeću vas k Sebi da i vi budete gdje sam Ja.“ Kako poverenje u Njegove reči koje govore o budućnosti utiče na vaš današnji život?
3. Elen G. Vajt je napisala: „Hristov život postaje naš život“ (*Čežnja vekova*, str. 389. original). Kakvo neverovatno obećanje! Kako ga lično primenjujete u svom životu? Koja praksa ovo čini mogućim u vašoj svakodnevici?

Lekcija 10

Prvi deo: Pregled

Središte proučavanja: Jovan 13,1–20; Jovan 14,1–3; Jovan 14,5.6; Jovan 1,14; Jovan 5,38–40.

Ovonedeljna lekcija prikazuje nam neverovatnu priču o Isusu, ovaploćenom Sinu Božjem. Ne postoji niko nalik Njemu ko tako blisko poznaje Oca i koji je jedinstven u svom postojanju i jedini je Put, Istina i Život. U Jovanovom jevanđelju slušamo Isusa kako detaljno govori o Ocu, jer je Očevo ime neprestano bilo na Njegovim usnama i u Njegovom srcu. Isus je jedini koji je video Boga licem k licu i to je ono što nijedan drugi čovek ne može da tvrdi. Dakle, Isus potvrđuje svoje božanstvo kada potvrđuje svoj odnos prema Ocu. „Ne da je ko vidio Oca osim Onoga koji je od Boga: On vidje Oca“ (Jovan 6,46).

Jedan od učenika, Filip, često je slušao kako Isus naglašava svoj odnos prema Ocu. Na kraju je Filip rekao Isusu: „Gospode! pokaži nam Oca, i biće nam dosta“ (Jovan 14,8). Neke od najdubljih reči o bliskom odnosu između Isusa i Njegovog Oca nalaze se u Isusovom odgovoru Filipu, u Jovanu 14,9: „Toliko sam vrijeme s vama i nijesi Me poznao, Filipe? koji vidje Mene, vidje Oca; pa kako ti govoriš: pokaži nam Oca.“ Dakle, u ovim rečima vidimo da je Isus bio najdublji prikaz Boga. Kakva je privilegija za nas da poznajemo Isusa, jer poznavajući Njega, poznajemo Oca.

Pored odrednice „JA SAM“, na Isusa kao na „put, istinu i život“, proučavaćemo neke dodatne karakteristike koje će nam pomoći da zaista cenimo

ogroman Dar koji nam je dat u Isusu. Sledeći Njega, koji je Put, mi hodimo sa Njim i učimo Njegovu Istinu, koja vodi u Život u izobilju i život večni.

Drugi deo: Komentar

Hristov primer za ugledanje (Jovan 13,1–20)

Isus nije samo prenosio drugima mudrost i poučavao; On je takođe pokazao ove istine svojim primerom, koji je služio da se Njegova učenja usade u srca učenika. Kao primer, pogledajmo Obred poniznosti. Prilikom uvoda u ovaj obred, Hristos nije čekao da se Njegovi učenici dobrovoljno jave da peru noge jedni drugima. Isus im nije držao lekcije o poniznosti i služenju. Niti je očekivao da će sluga biti pozvan da obavlja ovaj neprijatan posao. Umesto toga, sam Isus se javio da bude taj Sluga, da pokaže svojim sledbenicima živi primer kako treba da se odnose jedni prema drugima.

Isusove reči su učinile jasnim ono što je želeo da se postigne činom pranja nogu, kada je rekao: „Kad dakle Ja oprah vama noge Gospod i učitelj, i vi ste dužni jedan drugome prati noge. Jer Ja vam dadoh ugled da i vi tako činite kao što Ja vama učinih“ (Jovan 13,14.15). Bez obzira na ovu jasnu zapovest, većina hrišćana odlučuje da je ne poštuje. Poniznost potrebna za izvršenje ovog obreda nije prijatna ljudskom srcu. Ali, odbijajući da ispunimo uslove neophodne za učešće u njemu, mi propuštamo lekciju o poniznosti koju je Hristos nameravao da nas nauči.

U biblijskoj kulturi Hristovog vremena, glava je predstavljala najplemenitiji deo tela, a stopala najniži deo. Dakle, time što je Hristos spustio svoju plemenitu

glavu da opere prljava stopala svojih sledbenika, On je slikovito ilustrovao svoju spremnost da dâ sve od Sebe kako bi im pomogao i u njihovim najizazovnijim situacijama. Juda je negodovao što će se Hristos, za koga se nadao da će postati car, do te mere poniziti. Petar je, s druge strane, bio ponizan kada je video svog Gospodara u ulozi krotkog i poniznog sluga. Stoga je Petar u početku odbio Hristovu ponudu, osećajući se potpuno nedostojnim. Ali, kada mu je Isus rekao: „Ako te ne operem, nemaš dijela sa Mnom“ (Jovan 13,8), Petar je odmah potvrdno odgovorio jer ni na koji način nije želeo da ugrozi svoj važan odnos sa Isusom. Tako da u tekstu Jovan 13,9 možemo videti Petrovu brzu reakciju: „Gospode! ne samo noge moje, nego i ruke i glavu.“

Sigurno ću doći ponovo (Jovan 14,1–3)

Živimo u veoma problematičnom i nesređenom svetu. Stoga su Isusove umirujuće reči u Jovanu 14,1 sasvim aktuelne: „Da se ne plaši srce vaše, vjerujte Boga, i mene vjerujte.“ Ove ohrabrujuće reči su zasnovane na poverenju u istinitost i nepromenljivost Isusa i Njegovog Oca. Takođe, ovaj stih je utemeljen na Isusovom sigurnom obećanju da će otići i pripremiti mesto za nas i tako ispuniti svoju žarku želju da uvek bude sa nama.

Neki žele da budu na Nebu zbog posebnih vila ili palata pripremljenih za njih, drugi zbog ulica popločanih zlatom. Ali, da li ovi podsticaji treba da budu naša stvarna motivacija da budemo tamo? U grčkom tekstu ne stoji izraz „kuće“, već „sobe“, što može da sugeriše da ono što je zaista važno nije fizički prostor koji ćemo

posedovati ili zauzimati, već uživanje u Isusovom prisustvu. Hrista upravo Njegova ljubav navodi da želi da bude sa nama, jer Njegova ljubav uvek traži zajedništvo.

Ono što je sigurno je činjenica da Isus ne želi da budemo uznemireni u ovom nemirnom svetu. On nas podstiče da se pouzdamo u Oca i u Njega, koji nam jedini može pružiti nadu, mir i sigurnu budućnost.

U tekstu Jovan 14,3 glagol „doći“ u grčkom jeziku je u sadašnjem trajnom vremenu. U Isusovom obećanju o Njegovom budućem slavnom dolasku podrazumeva se da je to sadašnja stvarnost. Njegov dolazak je tako siguran, kao da se sada dešava. Radosno iščekivanje Njegovog sigurnog dolaska utiče na naše sadašnje živote do te mere da dobijamo predukus Neba jer Njegovo carstvo slave biva utkano u Njegovo carstvo blagodati koje ispunjava celo naše biće.

Put, Istina i Život (Jovan 14,5.6)

Možemo primetiti zanimljiv napredak u tome kako Isus sebe opisuje kao Put, Istinu i Život (Jovan 14,6). Razmotrite redosled ove tri reči. Isus je put. Dok hodamo, od Njega učimo Istinu, koja nas na kraju vodi u Život u izobilju u ovom i u budućem, večnom svetu. Zapazite da je ovaj niz bio Hristov odgovor na Tomino pitanje o tome kuda ide, u tekstu Jovan 14,5. Možemo se zapitati zašto je Toma postavio ovo pitanje, s obzirom na Isusovo jasno objašnjenje u prethodnom stihu: „I kuda Ja idem znate, i put znate“ (Jovan 14,4).

Hristos je jedini put ka Ocu. Neki bi mogli da prigovore ovoj izjavi na osnovu toga što je Isus previše isključiv, posebno u današnjem društvu u kojem sveprihvaćenost predstavlja društvenu normu. Ali, ne vode svi putevi ka Bogu. Isus je jedini put do

Boga jer je On jedini koji je pravedan i može da ponese naše grehe. On je jedini koji može da zameni našu smrt večnim životom. Isus je jedini koji nam može dati pravednost i život, jer On poseduje oboje. Niko drugi na ovom svetu ih ne poseduje, niti ih može dati.

Kao što smo ranije videli, Filip je tražio da Isus otkrije Oca učenicima. Isusov odgovor Filipu povezuje poznavanje Njega kao ličnosti sa poznavanjem Njegovog Oca, jer ako poznajemo Sina, sigurno je da ćemo poznavati Boga. Isus kaže: „Toliko sam vrijeme s vama i nijesi Me poznao, Filipe? koji vidje Mene, vidje Oca; pa kako ti govoriš: pokaži nam Oca?“ (Jovan 14,9).

Ova izjava nam daje uverljivi osećaj i utešno saznanje da se u Isusu možemo približiti Ocu bez straha i strepnje. Otac će se prema nama odnositi sa istom milošću i saosećanjem koje je i Isus pokazao ljudima oko sebe, uključujući izopštene i grešnike. Stoga nemamo opravdanja za odbijanje da smelo dođemo pred presto Božji, da primimo Njegovu milost i oprostaj.

Takođe, ako opet razmotrimo izjavu u tekstu Jovan 14,6, Isus je posvedočio da je On sam utelovljena Istina. U ovom promenljivom svetu punom korupcije i prevare, Isus ostaje Istina, potpuna Istina i ništa osim Istine. Nema razlike između onoga što je On kao ličnost u odnosu na ono što On kaže. Na kraju krajeva „Isus Hristos juče je i danas onaj isti i vavijek“ (Jevrejima 13,8). Nedugo nakon ovih događaja Isus će se vratiti na Nebo, a ubrzo nakon toga, Sveti Duh će sići na učenike tokom Pedesetnice, kao što je Isus obećao. „A kad dođe utješitelj, koga ću vam poslati od Oca, Duh istine, koji od Oca izlazi, on će svjedočiti za Mene“ (Jovan 15,26).

Štaviše, Isus je uvek govorio istinu, a Njegovi učenici su svedočili o tome jer su bili sa Njim „od početka“ (Jovan 15,27).

Isus je Svetlost istine koja sija svuda oko nas. On raspršuje tamu laži i konfuzije i omogućava nam da sve sagledamo u pravoj perspektivi. Sada, kao i u vreme Pedesetnice, kada siđe Duh istine, „uputiće vas na svaku istinu“ (Jovan 16,13).

U popustljivom i pluralističkom društvu istina je kao pokretna meta jer izgleda da se stalno menja i razvija. Ono što je istina danas nije nužno istina i sutra. Međutim, Isus u jednoj rečenici preseca sve to i izjavljuje: „Ja sam put, istina i život; niko neće doći k Ocu do kroza Me“ (Jovan 14,6).

Sveto pismo i Istina (Jovan 5,38–40)

Cela Biblija svedoči o istini. Sveto pismo je sveobuhvatna i uravnotežena celina, jer oba zaveta imaju istog Autora – Svetog Duha. Ova istina važi i za Isusovo svedočanstvo u Njegovo vreme. Verske vođe su tvrdile da veruju u Mojsija prilično jako, ali nisu verovali njegovom svedočenju o Isusu (videti Jovan 5,46.) Vođe su tvrdile da veruju u Stari zavet, međutim, praktikovali su intelektualno poznavanje njegovog sadržaja kao garanciju za večni život.

Suženi pogledi jevrejskih vođa na Sveto pismo odveli su ih od suštine, uključujući i pogrešnu predstavu o Isusu. Činilo se da su vođe ignorisale starozavetne proroke i ispunjenje proročanstava o Nadi Izrailja i celog sveta (videti Jovan 5,39). Zaista je zapanjujuće da su u potrazi za spasenjem odbacili Gospoda nade i života. Čini se da nisu razumeli da osim Isusa postoji samo smrt i da je život moguć samo kroz Njega.

Treći deo: Primena u životu

Razmislite i odgovorite na sledeća pitanja:

1. Kako na vaš svakodnevni život utiče činjenica da je Isus, naš Spasitelj, savršeni odraz Oca? Zamislite da ste Filip i da ste čuli kako vam Isus govori da videti Njega znači videti Oca. Šta znači „videti“ Oca i Njegovog Sina?
2. Kakav je značaj toga što je Isus približio svoju glavu Judinim nogama dok ih je prao? Kako se Isusov čin poniznosti odnosi na tebe lično?
3. Šta je vaša prava motivacija da budete na Nebu: dvorci i ulice od zlata ili nešto drugo? Koliko je važno videti Isusa tamo? Zašto On mora biti naš prvi i najvažniji prioritet?
4. Kako sigurnost Hristovog dolaska utiče na naš svakodnevni život?
5. Šta mislite o ideji da sve u šta verujemo treba da bude utemeljeno na Svetom pismu, a da nas, istovremeno, uvek mora voditi ka Hristu? Šta to govori o našem duhovnom hodu ako smatramo da je sticanje intelektualnog znanja naš primarni cilj?

6. Kako naš naglasak na Hristu i Bibliji treba da utiče na naš pogled na svet dok posmatramo sve vrste poremećaja i konfuzije u svetu oko nas?

Lekcija 11

Prvi deo: Pregled

Središte proučavanja: Jovan 14,6–11; Jovan 1,13; Jovan 3,5–8; Jovan 6,63; Jovan 14,26; Jovan 15,26; Jovan 16,7–11 i Jovan 17.

Lekcija za ovu sedmicu govori o trojedinom Bogu i o tome kako je Isus, Drugo lice Božanstva, povezan sa druge dve ličnosti Trojstva.

Postoje najmanje dva mesta u Novom zavetu gde se sva tri lica pominju u istom kontekstu. Prilikom Isusovog krštenja, kao što je zabeleženo u tekstu Matej 3,16.17, Sveti Duh je sišao na Isusa i čuo se Očev glas. U tekstu Jovan 1,1–3.32 saznajemo da su Isus i Otac jedno, i da je Jovan Krstitelj svedočio da je Duh Sveti, u vidu goluba, sleteo na Sina.

Poglavlja 13–17 smatraju se Jovanovim oproštajnim poglavljima o Isusu i posvećeni su periodu neposredno pre Njegovog raspeća, vaskrsenja i vaznesenja na Nebo. U ovim poglavljima, Isus se usredsređuje na važnu temu svog odnosa prema Ocu i Svetom Duhu, kao i na to kako mi u Njemu možemo da se približimo Bogu. Isus je želeo da nam ostavi ovu najvažniju misao kako bismo se uvek sećali da je On došao od Oca, da je sličan Ocu i da je Duh Sveti, Njegov predstavnik, poslan da nas pouči, osvedoči i uteši sve dok Isus ne dođe ponovo.

Drugi deo: Komentar

Nebeski Otac

Tekstovi 1. Mosijeva 1 i Jovan 1 imaju nešto zajedničko: trojedini Bog je bio uključen u stvaranje kroz Isusa i trojedini Bog je bio uključen u otkupljenje kroz Isusa. Reč koja stvara je stvorila savršen svet koji je zatim bio pokvaren grehom i narušio harmonični odnos koji je postojao između Boga i Njegovih stvorenih bića. Na sreću, Isus, spasiteljska Reč, preuzeo je na Sebe vraćanje izgubljene harmonije i pobedio. Štaviše, On se borio sa smrću i pobedio (videti Rimljanima 6,8-14 i 2. Korinćanima 5,21).

Lako je pretpostaviti da je Isus sam stradao na krstu, ali i Otac i Duh Sveti stradali su sa Njim. U 2. Korinćanima 5,19, Pavle kaže da „Bog bješe u Hristu, i svijet pomiri sa Sobom ne primivši im grijeha njihovijeh, i metnuvši u nas riječ pomirenja“. Važno je napomenuti da Bog želi da budemo aktivno angažovani u službi pomirenja i da imamo tu neverovatnu privilegiju da učestvujemo u Isusovom delu kao ambasadori Njegovog carstva.

Isus je posvedočio da su On i Njegov Otac jedno, i zaista, bili su jedno od večnosti. On sam je rekao: „Ja i Otac jedno smo“ (Jovan 10,30) i „Otac je u Meni, i ja u Njemu“ (Jovan 10,38). Otac je mnogo uložio u ovaj svet i On ga voli onoliko koliko voli svog jedinorodnog Sina. Isus vrši savršenu volju svog Oca (Jovan 5,30); Otac kroz Njega govori i deluje (Jovan 14,10) i Otac donosi spasenje onima koji veruju u Sina Njegovog (Jovan 3,16).

Isus i Otac

Stvaranje i spasenje bili su Božja inicijativa. Stvorio je Adama i Evu iz ljubavi, da bi sa njima delio svu lepotu zajedništva. Ovo zajedništvo je narušeno grehom, ali Bog nas

nije prepustio našoj sudbini. On je preuzeo inicijativu da obnovi našu prekinutu vezu sa Njim. Ponekad imamo tendenciju da istaknemo našu posvećenost Bogu, ali šta bi bila naša ljudska posvećenost bez Njegove velike posvećenosti nama? Njegova posvećenost je ono što inspiriše našu posvećenost. Pavle potvrđuje suštinu ovoga pitanjem: „Ili ne mariš za bogatstvo Njegove dobrote i krotosti i trpljenja, ne znajući da te dobrota Božija na pokajanje vodi?“ (Rimljanima 2,4).

Isus je dobrovoljno došao na naš grešni svet sa božanskom misijom da ga izbavi iz kandži zloga. Bog je u svojoj ljubavi podelio ovu inicijativu i pristao da dođe na ovaj svet u Ličnosti svog Sina i da umre za svakoga ko je ikada rođen. Jovan 3,16 nam jasno govori da je Bog zavoleo svet do te mere da je poslao svog jedinog Sina da umre za njega, jer je samo Njegova smrt mogla da nas otkupi od naše smrti. Svojim pristankom da ispune Božji zahtev, Avram i njegov obećani sin, Isak, bili su primer ovog obećanja.

Ali, razlika je bila u tome što Isakova žrtva nije bila zamenička kao što je trebalo da bude Hristova. Ova razlika je postojala jer je Sin Božji bio Izvor života, a Isak nije. „U početku bješe riječ, i riječ bješe u Boga, i Bog bješe riječ. Ona bješe u početku u Boga . . . U njoj bješe život, i život bješe vidjelo ljudima“ (Jovan 1,1.2.4). Elen G. Vajt navodi da je „u Hristu iskonski, nepozajmljeni, nestečen život“ (*Čežnja vekova*, str. 530. original).

Poznavanje Sina je poznavanje Oca (Jovan 14,6–11)

Više nego bilo gde u Bibliji, u Jovanovom jevanđelju pojavljuje se obilje upućivanja na Oca, posebno u poslednjim poglavljima. Tačno 136 puta Isus se poziva na Oca:

opisuje kakav je On i ističe jedinstvo koje postoji između njih dvojice. Neki književni kritičari mogu dovesti u pitanje takvo naglašavanje kao beskorisno, ali Isus je želeo da se uveri da poznajemo i cenimo Njegovog Oca. Uz to, Isus je istakao kako je ispunio savršenu volju svog Oca u svemu što je govorio i činio.

Možda je jedina izjava koja zaokružuje ovo naglašavanje Hristov odgovor Filipu u tekstu Jovan 14,9, u kome Spasitelj potvrđuje: „Ko vidje Mene, vidje Oca.“ Ova jasna izjava treba da nas sve navede da se odnosimo prema Bogu Ocu kao što se odnosimo prema Bogu Sinu, jer koje god Isusove karakteristike vidimo u Jevanđeljima, trebalo bi da shvatimo da se one odnose i na Oca. Ovo ohrabrujuće saznanje treba da nam pomogne da uđemo u odnos uzajamne ljubavi sa Ocem kao što imamo sa Sinom.

Prihvatljivo pitanje koje ovde treba sebi da postavimo je: Kako bi to uticalo na naš svakodnevni život ako bismo sledili Hristov primer da ne vršimo svoju volju, već da umesto toga vršimo mudru volju našeg nebeskog Oca?

Sveti Duh (Jovan 1,13; Jovan 3,5–8; Jovan 6,63; Jovan 14,26; Jovan 15,26 i Jovan 16,7–11)

Sveti Duh je aktivni učesnik u aktivnom procesu duhovnog obraćenja, procesu koji je Isus opisao kao ponovno rođenje. Još na početku svog Jevanđelja Jovan se osvrće na ovo bitno pitanje novog rođenja, koje nije „od krvi, ni od volje tjelesne, ni od volje muževlje, nego od Boga“ (Jovan 1,13). Ovaj čudesni događaj se dešava uz pomoć uticaja Svetog Duha na ljudsko srce.

Duh Sveti je taj koji podstiče savest da oseti hitnu potrebu za spasenjem i uverava srce u istinitost svega što Otac i Sin govore i čine. Osim što je naš Utešitelj, ili Onaj koji je pored nas da bi doneo utehu, Sveti Duh je tu da nas osvedoči u greh. Trebalo bi da budemo zahvalni kada doživimo blagotvornu dozu krivice jer je to jasan znak da je Duh aktivan u našem životu, osvedočavajući nas da ispravimo neke stvari.

Ostale uloge Svetog Duha, na koje se aludira u Jovanovom jevanđelju, nalaze se u tekstu Jovan 16,8–15. Za početak, Duh uznemirava našu savest krivicom zbog greha koji nas muči i koji se mora ukloniti iz naših života. Drugo, On nas poziva na pravednost i na radost u činjenju onoga što je ispravno umesto onoga što je sebično. Ova pravednost, i data i uračunata, dolazi samo od „Sunca pravde“, kroz službu Duha. Treće, Duh nas podseća na sud, koji će sigurno doći. Ovo uverenje treba da nas navede da se pokajemo i budemo spremni za skori Hristov dolazak. Uverenje o dolazećem sudu treba da ubrza naš dolazak Ocu u istinskom pokajanju i promeni života. Četvrto, Sveti Duh nas uvodi u poznanje istine kakva je u Isusu. U našem svedočenju drugima, Isus nas podseća na stvari koje treba da kažemo u pravo vreme (Luka 21,14.15). Peto, Duh proslavlja Isusa poštujući Njegove reči i volju.

Isusova prvosveštentička molitva (Jovan 17)

Molitva citirana u poglavlju Jovan 17 opisana je kao Isusova zastupnička molitva, koja je najduža i najdublja od svih Njegovih molitava. U njoj se Isus moli za Sebe, za svoje učenike i za sve vernike, sadašnje i buduće – buduće, jer govori: „Ne molim pak samo za njih, nego i za one koji Me uzvjeruju njihove riječi radi“ (Jovan 17,20). Hristove

molitve nisu samo moćne, već i sveobuhvatne. Činjenica je da se On moli za nas lično, snažno i bez prestanka.

Isus se lično molio za Petra u stihovima Luka 22,31.32. Strastveno se molio i za svoj tvrdoglavi i svojeglavi narod (videti Matej 23,37). Pavle nam u Jevrejima 5,7 kaže da se molio „s vikom velikom i sa suzama“. On se snažno moli čak i za neprijatelje koji Ga razapinju: „Oče! oprosti im; jer ne znadu šta čine“ (Luka 23,34). Isusove molitve su bile uslišene u obraćenju Njegovih neprijatelja, kao odgovor na Petrovo Duhom pomazano propovedanje. Konačno, Isus se moli neprestano, a ne povremeno, kao kada se mi molimo za druge. Jevrejima 7,25 nam kaže da Isus „može vavijek spasti one koji kroza Nj dolaze k Bogu, kad svagda živi da se može moliti za njih“.

Treći deo: Primena u životu

Razmislite i odgovorite na sledeća pitanja:

1. Setite se perioda kada ste bili frustrirani jer niste u potpunosti razumeli značenje određenih poruka u Božjoj Reči. U ovom kontekstu, koliko vam pomaže da razmotrite beskonačnost Boga u poređenju sa svojom konačnošću? Savršeno znanje o našem beskonačnom Bogu obuhvata čitav spektar znanja i mudrosti, ali naše ograničeno znanje pokriva samo mali deo tog spektra. Zar ova stvarnost ne bi trebalo da nas natera da se potčinimo Njegovoj volji i da Ga poslušamo kada kaže: „Utolite i poznajte da sam ja Bog“? Razgovarajte o ovome.

2. Da li ste došli do spoznaje da je Otac poput Sina, a Sin poput Oca? Ako jeste, na koji način? Kako vam vaša spoznaja pomaže da budete bliskiji sa Bogom Ocem?

3. Kako se osećate kada pomislite da možete, čak i ovde, a još više na Nebu, deliti bliskost koju Isus ima sa Ocem?

4. Posao Svetog Duha je da ljudskom srcu donese uverenje o grehu, pravednosti i sudu. Ako se iz nekog razloga opirete glasu savesti, šta možete učiniti povodom toga?

5. Da li ste pomislili da, kako biste izgradili svoju veru i ojačali svoj molitveni život, svoju slabu veru i molitve treba da ujedinite sa snažnim Isusovim molitvama vere? Mislite li da će ova zajednica uneti promenu na vašem duhovnom putovanju u Carstvo?

Lekcija 12

Prvi deo: Pregled

Središte proučavanja: Jovan 18,28–38; Jovan 18,38–19,5; Jovan 19,30; Jovan 17,4 i Jovan 20,1–10.

Uočavamo jasan kontrast između Pilatovog i Hristovog pogleda na svet. Pogled na svet rimskog namesnika našao je svoju osnovu u privremenom caru i prolaznom carstvu, za razliku od Isusa, čiji je pogled na svet bio zasnovan na duhovnom i večnom carstvu. Ipak, bilo je očigledno da je Pilat Čoveka ispred sebe doživljavao kao nekoga ko je drugačiji od bilo koga drugog. On ga zasigurno nije doživljavao onako kako su to činile jevrejske vođe i prisutna rulja, kao osobu koja zaslužuje okrutno pogubljenje.

U kratkoj, ali značajnoj, interakciji između njih dvojice, Isus je rekao Pilatu: „... dođoh na svijet da svjedočim istinu. I svaki koji je od istine sluša glas Moj“ (Jovan 18,37). Nestalni Pilat nikada nije čuo da neko govori o istini na tako siguran i autoritativan način. Kao odgovor, Pilat je zatim postavio čuveno pitanje: „Šta je istina?“ (Jovan 18,38). On, međutim, nije sačekao Isusov odgovor na to ključno pitanje. Možemo samo zamisliti kakav bi mogao biti Hristov odgovor da je imao priliku da odgovori.

Da li je moguće da smo i mi nekada nestrpljivi kao Pilat? Postavljamo Bogu neka dobra pitanja, ali često ne čekamo Njegove odgovore. Koliko bi naši životi bili drugačiji kada bismo više slušali šta Bog ima da kaže. Nažalost, prečesto smo

fokusirani na sebe umesto da budemo usredsređeni na Hrista. Zamislite sve korisne uvide koje bi nam Bog mogao dati kada bismo jednostavno bili mirni i slušali Ga više.

Zanimljivo je da razapinjanje, najsramniji i najponižavajući način umiranja, Jovan predstavlja kao najslavniji događaj. Svojom smrću Isus je, kao drugi Adam, pobedio sotonu, ostvarivši misiju spasavanja grešnog čovečanstva. Pošto je Isusova misija spasenja izvršena, Njegov Otac je prihvatio Njegovu žrtvu i omogućio da se spasu svi koji veruju u Njegovog Sina.

Drugi deo: Komentar

Šta je istina? (Jovan 18,28–38)

Postavivši pitanje „Šta je istina?“, a zatim se okrenuvši ne čekajući odgovor, Pilat je propustio da čuje istinu od otelovljene Istine, koja je u telu stajala pred njim. Njegovo pitanje o istini posebno je relevantno danas jer je naš svet prepun istine koja je odbačena ili zaboravljena. Tama neistine i konfuzije, koja je usledila kao posledica toga, hara svuda. Danas su izbegavanje istine, borba oko nje i kompromisni dogovori postali prihvatljivi i normalizovani. Ova degradacija istine se dešava tako često da su ljudi prinuđeni da postavljaju isto pitanje kao i Pilat: „Šta je istina?“

Kada idemo Isusovim stopama, On nam pomaže da postanemo govornici istine. Isus ne samo da iznosi istinu, On sam je istina. Na kraju krajeva, On je svedočio za sebe: „Ja sam put i istina i život“ (Jovan 14,6). Neka naše svedočanstvo izvuče druge iz tame zla u jarku svetlost Hristove istine. Neka drugi znaju da se istina još uvek može naći u Hristu i Njegovim sledbenicima.

Evo čoveka! (Jovan 18,38–19,5)

Pontija Pilata treba žaliti zbog njegovog kolebanja i kompromisa prema onome što je znao da je istina. Pokušao je da ugodi svima, ali, kao rezultat, nije ugodio nikome.

Mrzeli su ga i Jevreji i rimska vlast. Car ga je proterao u Galiju i oduzeo mu sve počasti. Ubrzo nakon toga, umro je u izgnanstvu oduzevši sebi život. Pilat je pokušao da apeluje na osećaj pravde i saosećanja jevrejskih vođa, ali oni su bili rešeni da vide kako Isus umire na krstu. Naređujući Njegovo bičevanje, Pilat se nadao da će izazvati simpatije svog naroda.

U poslednjem pokušaju da spase Isusa, Pilat je zatim ponudio verskim vođama izbor između dva zatvorenika, kao što je to bio običaj. Koga Pilat treba da pusti: Hrista ili Varavu? Jevreji su izabrali Varavu, najpodlijeg zločinca, pravog predstavnika sotone. Žalosno je reći, ali kada je Pilat konačno shvatio da su vođe nepokolebljive u pogledu razapinjanja Isusa, on je nevoljno popustio njihovim željama. Mali kompromis ga je naveo na veće kompromise, sve dok nije prešao prag bez povratka. Ipak, tokom ovog procesa, Pilat je osporio sebe i nepravdu sudskog postupka tako što je tri puta izjavio da je Isus zaista nevin, a zatim Ga je osudio na smrt.

Kakva je tragična ličnost Pilat bio! Ipak, kao neznabožac, pokušao je da spase jednog Jevrejina od njegovog naroda, dok su oni vikali i tražili Njegovu smrt. Sve se to dogodilo na Pashu.

Isusova misija je bila da bude žrtvovan kao Pashalno Jagnje, zaklano od postanka sveta. On je rođen da umre, ali Njegova smrt nije morala da bude u

Pilatovim rukama. Pilatove poslednje reči upućene gomili bile su: „Evo čoveka!“ (Jovan 19,5). Pilat je nehotice u ovim naizgled jednostavnim rečima sažeo dubinu i širinu spasenja i o čemu se, u suštini, radilo. Gledajući Isusa, mi se menjamo. I na jeziku Jovana Krstitelja: „Gle, Jagnje Božije koje uze na se grijehe svijeta“ (Jovan 1,29). Pogledajmo Sina Čovečijeg i spasimo se. Gledajmo u Njega i živimo.

„Svršeno je“ (Jovan 19,30; Jovan 17,4)

U Jovanu 17,4, Isus kaže svom Ocu: „Ja Tebe proslavih na zemlji: posao svrših koji si Mi dao da radim.“ U čije ime je Isus završio posao? Kontekst za ovu izjavu bila je Isusova prvosveštenečka molitva za Njegove učenike. Isus ih spominje 40 puta u toku molitve. On je zaista proslavio svog Oca u pripremi svojih učenika.

Isus ih je osposobio da iznesu Njegovo delo otkupljenja. „Hristos je završio delo koje mu je bilo povereno. Okupio je one koji su trebali da nastave Njegov rad među ljudima. Zato je rekao: Ja se proslavih u njima“ (Elen G. Vajt, *Apostolska crkva – Hristovim tragom*, str. 24. original). Hristovo delo obučavanja Njegovih učenika trebalo je da se završi sa okončanjem Njegovog dela spasenja. U Jovanu 19,30 čitamo: „A kad primi Isus ocat reče: Svrši se. I preklonivši glavu predade duh.“

Hristova savršena žrtva označava da ne treba da dodajemo ili oduzimamo od Njegovog dela, već da ga jednostavno prihvatimo. Spasenje je dar blagodati. Ovaj dar primamo verom i kroz veru u Hristovu pravednost, osposobljeni da živimo poslušnim i pobedničkim životom.

Prazan grob (Jovan 20,1–10)

Hristovo vaskrsenje, vrlo rano prvog dana u sedmici, bilo je neophodno za veru Njegovih sledbenika. Hristos je morao da ustane iz groba, kao što je sam rekao i kao što je to predvideo Stari zavet. Nikakva zla sila nije mogla da Ga zadrži u grobu. Na moćnu zapovest Njegovog Oca da ustane, sile zla su potpuno pobeđene. Apostol Pavle, u 1. Korinćanima 15,17, kaže: „A ako Hristos ne usta, uzalud vjera vaša: još ste u grijesima svojijem.“ Štaviše, u 1. Korinćanima 15,19 on nastavlja: „I ako se samo u ovom životu uzdamo u Hrista, najnesrećniji smo od sviju ljudi.“

Zašto „najnesrećniji“? Jer slavna nada u vaskrsenje ne bi bila moguća, i mrtvi u Hristu ne bi oživali, da nije Hristovog vaskrsenja. Ali vaskrsenje se dogodilo ujutru prvog dana u sedmici, a o praznom grobu su svedočili Marija Magdalena, Petar i Jovan. Rimski vojnici su bili svedoci Hristovog izlaska iz groba malo pre toga i pali su na zemlju kao mrtvi pred pojavom Njegove blistave slave. U stvari, vojnici su bili toliko zadivljeni onim što su videli svojim očima, da su požurili kod verskih vođa da im kažu šta se dogodilo.

Međutim, vođe su bile toliko jako nastrojene protiv Isusa, da su potpuno odbacile sve jasne dokaze o Njegovom slavnom vaskrsenju. Ove vođe su, međutim, sigurno znale da je Hristos vaskrsao; inače, zašto podmićivati vojnike novcem? Matej opisuje šta se zapravo dogodilo: „I oni sastavši se sa starješinama učiniše vijeću, i dadoše vojnicima dovoljno novaca govoreći: kažite: učenici Njegovi dođoše noću i ukradoše Ga kad smo mi spavali. I ako to čuje sudija, mi ćemo njega umiriti, i načiniti da vama ništa ne bude“ (Matej 28,12–14).

Stoga je sasvim jasno da su vođe ovekovečile definitivnu laž suprotstavljajući se dokazima koji su tako očigledno stajali pred njima. Rimski vojnici — svi oni — su u

jednom trenutku zaspali, omogućavajući učenicima da ukradu Hristovo telo?

Nemoguće! Ni razbojnici ni Hristovi učenici nisu ukrali Njegovo telo. Spasitelj je slavno ustao iz groba. Čak je i Njegovo pokrivalo za lice bilo uredno presavijeno i odloženo, pokazujući da nema dokaza o ozbiljnom manipulisanju ili užurbanoj krađi.

Isus i Marija (Jovan 20,11–17)

Marija je imala jedinstvenu privilegiju, pre bilo kog drugog učenika, da vidi prazan grob. Ona je takođe bila prva koja je videla i čula vaskrslog Isusa. Dok se zadržavala blizu praznog groba, ne baš rada da ode odatle, ušla je unutra i neočekivano ugledala dva anđela kako sede tamo gde je bilo Hristovo vaskrslo telo. Pitali su je zašto plače.

Kada se okrenula, suočila se licem u lice sa čovekom za koga je mislila da je baštovan, ne shvatajući da je to vaskrsli Gospod. Videvši je kako plače, Isus ju je upitao: „Ženo! što plačeš? koga tražiš?“ (Jovan 20,15). Marijina pažnja bila je potpuno usmerena na nestalo Isusovo telo, sve dok Isus nije izgovorio njeno ime. Kada ga je čula, iznenada je shvatila ko je On i nazvala Ga „Ravuni“.

Marija je otrčala do učenika i rekla im radosnu vest da je videla Gospoda. Isus joj se javio u ljudskom obliku, kao što se kasnije ukazao učenicima kada im je pripremio doručak i kada je dozvolio Tomi da dodirne Njegove ožiljke. Zbog nas, Isus će zauvek zadržati svoje ljudsko obličje, povezujući nas sa Njim vezom koja nikada neće biti prekinuta.

Treći deo: Primena u životu

Razmislite i odgovorite na sledeća pitanja:

1. Istina je da je Isus morao da umre da bi spasio grešno čovečanstvo. Ali zašto je morao da umre na tako okrutan način? Zašto „obična“ smrt nije bila dovoljna?
2. Više nego ikada ranije, ljudi postavljaju isto pitanje koje je Pilat postavio Isusu: „Šta je istina?“ Zašto mislite da se istina odbacuje u naše vreme? Koji su neki od društvenih faktora koji doprinose tome?
3. Reagujte na ove izjave: „Pogledaj gore i živećeš, gledaj dole i umrećeš. Nikada ne odustaj već uvek gledaj gore i vidi svetlost na Isusovom licu.“ Na koje praktične načine možete gledati Isusa?
4. Kakav je značaj toga što je Isus završio svoj posao obučavanja učenika u širenju jevanđelja neposredno pre nego što je završio svoje delo otkupljenja na krstu? Šta mislite koji posao On još mora da završi u vašem životu? Objasnite.
5. Koje praktične pouke možemo naučiti iz Marijinog iskustva? Bila je toliko obuzeta svojom tugom i suzama da u početku nije mogla da prepozna vaskrslog Isusa. Na koji način smo ponekad toliko opterećeni našim teretima da ne prepoznamo Isusovo prisustvo u našim životima? Kako možemo da popravimo ovu situaciju?

6. Razmislite na trenutak o tragičnom kraju Pilatovog života. Koje pouke možemo izvući iz načina na koji se on ponašao, posebno u odnosu na Jevreje, rimske vlasti i Isusa?

Lekcija 13

Prvi deo: Pregled

**Središte proučavanja: Jovan 21,1–19; Jovan 21,18–25; Jovan 8,40–46;
Jovan 4,46–54; Jovan 12,32 i Jovan 15,1–11.**

Na kraju, ili epilogu, Jovanovog jevanđelja, Hrist je nastojao da u srca svojih sledbenika, kao i u njihove umove, usadi učenje o svom duhovnom Carstvu, svojoj zameničkoj smrti i svom sigurnom vaskrsenju. Njegovi učenici, međutim, čak ni do kraja, činilo se, nisu prihvatili ono što je On rekao. Koliko god puta pokušao da im objasni ovu istinu i da ih navede da poveruju, bilo im je prilično teško da je duhovno i emotivo obrade.

Da ne bismo postali prestrogi prema učenicima, zar to nije problem mnogih današnjih hrišćana? Slušamo Hristove reči i proučavamo ih, ali da li one zaista postaju sastavni deo našeg života? Da li ostaju samo u našim glavama, a da ne dopiru do srca?

Teško je poverovati, ali je istinito, da su Petar i drugi učenici mislili da će tokom svoje zemaljske službe Hristos Izrailju povratiti doslovno carstvo, porazom nad rimskom silom. Nakon vaskrsenja, nada dvojice učenika bila je slomljena dok su putovali u Emaus. I kad im se Isus (koga ne prepoznaju kao Spasitelja) pridružio, objasnio im je proročanstva koja se tiču Njega. Štaviše, stvarnost vaskrsenja i, ubrzo nakon toga, izlivanja Svetog Duha, pomogli su da se ostvari ono čemu je On sve

vreme poučavao Dvanaesticu. Konačno, učenicima je Njegovo učenje postalo toliko stvarno da su bili voljni da rizikuju svoje živote za cilj jevanđelja.

Čini se da su u tih poslednjih nekoliko sedmica sa vaskrsim Gospodom učenici konačno naučili i poverovali u ono što je Isus dugo pokušavao da im kaže. On je sa njima bio strpljiv do samog kraja, i isto tako je voljan da bude strpljiv sa nama i danas. Šta bismo mi bez Njegovog strpljenja? Neka nam ova misao pomogne i inspiriše nas da budemo još verniji i da se vera u Spasitelja potpuno useli u naš um, u naša srca i u naše živote.

Drugi deo: Komentar

Susret u Galileji (Jovan 21,1–19)

Čak i nakon što se vaskrsli Gospod tri puta javio učenicima, na Petrov predlog oni su se vratili na ribarenje. Radili su celu noć, ali njihov trud nije urodio plodom. Obično, oni bi nešto uhvatili, koliko god mali ulov bio. Ali Isus je nameravao da ih ovaj neuspeh navede da se usredsrede na to da budu lovci ljudi. Naš neuspeh u nečemu što dobro radimo često nas navodi da tražimo božansku pomoć.

Rano tog jutra, Isus se pojavio na obali, učinio čudo u vidu velikog ulova ribe, a zatim je utolio njihovu glad doručkom. Ovaj izveštaj nam govori da je vaskrsli Hristos bio stvarna ličnost, kao što je bio i pre svoje smrti. Štaviše, pripremajući hranu, Isus je pokazao da Mu je stalo do potreba Njegovih umornih i gladnih učenika. Čineći to, Isus im je pokazao da će im uvek biti prijatelj, brinući o njihovim potrebama dok verno nastoje da unaprede Njegovu službu.

Istaknuto je da se na ovom poslednjem sastanku Gospod posebno usredsredio na Petra. Odmah nakon svog vaskrsenja, Isus je izričito pomenuo Petra po imenu, a sada ga je ponovo izdvojio i postavio mu tri relevantna pitanja u vezi sa najvažnijom temom – ljubavlju prema Njemu. Ranije, dok je Isus govorio učenicima o svom predstojećem raspeću, Petar je insistirao da će umreti za Njega (Jovan 13,37). Ali, uprkos tom obećanju, Petar i drugi učenici su pobjegli, spasavajući svoje živote, misleći da je sve u šta su verovali propalo. Kasnije se Petar tri puta odrekao Hrista, baš kao što je Isus predvideo.

U bliskoistočnoj kulturi, sramotno je odricati se svojih prijatelja, i Petar je snažno osećao tu sramotu. Znajući za stid koji je Petar osećao, Isus mu je postavio tri pitanja koja su bila osmišljena da pomognu u njegovom isceljenju i obnovi. Isus ga je tri puta upitao, osloivši ga po imenu: „Simone Jonin! Ljubiš li me?“ (Jovan 21,16). Isus je upotrebio grčki glagol *agapao*, koji se odnosi na Božju безусловnu ljubav, a Petar je odgovorio glagolom *phileo*, koji se često odnosi na ljubav prema prijatelju.

Izgleda da Petar nije osećao da je njegova ljubav prema Gospodu bila toliko uzvišena kao ljubav njegovog Gospoda prema njemu. Ovde, u svom odgovoru, Petar je pokazao poniznost i poučnost, osobine koje su ga okvalifikovale da mu Isus odgovori sa: „Pasi ovce moje“ (Jovan 21,16). Ovaj Hristov gest je pokazao da je Petar sada obnovljen i da mu je povereno da se brine o Hristovom stadu vernika. Kakva promena! Impulsivni i previše samouvereni Petar je konačno naučio da bude ponizan, da se ne uzda toliko u sebe već da više veruje Isusu.

Pazite na Isusa (Jovan 21,18–25)

Opravdano je reći da se čini da je postojala neka vrsta „takmičenja“ između dvojice Hristovih istaknutih učenika: Petra i Jovana. Obojica su se borila za Njegovu pažnju. Isus je upravo završio obnovljenje Petra pred svojim učenicima, predajući Mu pastirsku brigu o Njegovom duhovnom stadu. Usred ovog čina obnove, Isus je predvideo kako će Petar dati svoj život za jevanđelje (videti Jovan 21,18.19). Tada je Isus pozvao Petra da Ga sledi, što je bio jedini način da ostane veran i jak kroz nevolje i nepovoljne okolnosti u službi, pa čak i kroz period mučeništva.

Dok je Petar išao sa Hristom, Jovan je bio u blizini. To je očigledno učinilo Petra radoznalim. Ako je Petar trebalo da strada, zar nije trebao da stradao i Jovan? Na kraju krajeva, poziv za praćenje upućen je upravo njemu. Zato je Petar upitao: „Gospode! a šta će ovaj [Jovan]?“ (Jovan 21,21). Znajući šta je u Petrovom srcu, Isus je brzo odgovorio: „Ako hoću da on ostane dok Ja ne dođem, šta je tebi do toga? Ti hajde za Mnom“ (Jovan 21,22).

Jednostavno rečeno, ono što je Isus pokušavao da prenese Petru je da prioritet sleđenja Hrista ne zavisi od toga ko još to čini ili od okolnosti koje se mogu pojaviti. Pritisak vršnjaka nas može navesti da skrenemo na ovaj ili onaj način, ali moramo biti potpuno posvećeni Isusu, bez obzira na ljude ili okolnosti. Ovaj način razmišljanja je očajnički potreban danas, kada ljudi imaju tendenciju da slede hirove ili javno mnjenje. Ali, kao verni Isusovi sledbenici, mi to ne možemo učiniti. Moramo Ga slediti zbog naših ličnih uverenja da je On Spasitelj, jer je naše spasenje pitanje koje se tiče nas i Boga. Kada Isus ponovo dođe, neće biti važno šta drugi misle o nama; biće važno samo šta Bog misli o nama.

Ne bi trebalo da napustimo ovaj odeljak a da se ne pozabavimo potencijalnim nesporazumom koji bi se mogao pojaviti u glavama mnogih u vezi sa Isusovim rečima o Jovanu. Isusov fokus je bio na Petrovoj potrebi da Ga sledi bez obzira na to šta će se dogoditi sa Jovanom. Obratite pažnju na uslovnu izjavu: „Ako hoću da on ostane“ (Jovan 21,22). Petru je bilo prilično lako, a i nama je, da potpuno bespotrebno, pogrešno protumačimo Isusove jasne reči i promašimo Njegovu glavnu poentu – da ostanemo verni.

Ponekad čak i naši najbliži prijatelji mogu pogrešno protumačiti ono što govorimo. Međutim, naš najbolji prijatelj Isus u potpunosti razume šta govorimo i mislimo. Razmotrite ovu nadahnutu izjavu u smislu potpunog poverenja u nepromenljivog Isusa:

„U svojoj milosti i vernosti Bog često dopušta da se razočaramo u one na koje polažemo svoje poverenje, da bismo naučili kako je besmisleno uzdati se u čoveka i od tela stvarati podršku. Uzdajmo se u Boga potpuno, ponizno i nesebično“ (*U potrazi za boljim životom*, str. 486. original).

Svetlost i tama (Jovan 8,40–46)

Postoje ljudi koji su odlučni da ostanu pri svojim zabludama, bez obzira na to koliko dokaza vide. Takođe imaju sklonost da oko sebe okupljaju samo one koji se slažu sa njima, na taj način pojačavajući sopstvene greške.

Takav je bio slučaj sa verskim vođama. Bili su toliko zaslepljeni sopstvenom egocentričnošću i predrasudama da su sa neopisivom strašću mrzeli Isusa. Ali, zaista je čudno što su tvrdili da vole Oca, a mrzeli su Njegovog Sina. Isus je razotkrio ovo

licemerje ovim rečima: „ A Isus im reče: kad bi Bog bio vaš Otac, ljubili biste Mene; jer Ja od Boga iziđoh i dođoh; jer ne dođoh sam od sebe, nego me On posla“ (Jovan 8,42).

Isus isceljuje sina jevrejskog plemića (Jovan 4,46–54)

U našem proučavanju ove sedmice, takođe razmatramo priču o uglednom jevrejskom plemiću, koji je važan službenik u službi cara Iroda. Plemićev sin je bio na samrti. Svi lekari su odustali od njega. U očaju, otac je tražio Velikog Lekara, iako nije zaista verovao da je On obećani Mesija. Isus je znao da ako ne izleči sina ovog plemića, on neće verovati da je On Hristos.

Iako je Isus znao pobude tog čoveka, On je želeo ne samo da izleči njegovog sina, već i da probudi istinsku veru i donese spasenje celoj porodici. Isus je napomenuo plemiću: „Ako ne vidite znaka i čudesa, ne vjerujete“ (Jovan 4,48). Ove reči su mučile očevu savest i navele ga da preispita svoje sebične motive, što ga je postavilo na put vere u Isusa radi Njega samog.

Prebivajući u Isusu (Jovan 12,32; Jovan 15,1–11)

Kada je Isus „podignut od zemlje“ (Jovan 12,32), mnoge je privukao k Sebi, a mnoge privlači i danas. Ali biti privučen ka Hristu je samo početni korak u našem spasonosnom odnosu s Njim, jer moramo nastaviti da hodimo s Njim i prebivamo u Njemu, što zahteva odlučnost i postojanost na našem duhovnom putu.

Da bi istakao važnost prebivanja u Njemu, Isus to pominje čak sedam puta u samo četiri stiha (Jovan 15,4–7). Bez prebivanja u Hristu, mi „ne možemo činiti ništa“

(Jovan 15,5). Značenje ovog stiha postaje sasvim jasno kada uzmemo u obzir stvarni primer kalemljenja na lozu. Ako kalem ne prijanja na lozu sve vreme, osušiće se.

Dakle, bez stabla, kalem ne može učiniti apsolutno ništa.

Kvalitet prijanjanja prenosi ideju intimnosti i trajnosti. Plodna grana ima živu vezu sa lozom. „Vlaknom uz vlakno, žilom uz žilu, izdanak prijanja sve dok se ne pojavi pupoljak, zatim cvet i na kraju rod. Suvi izdanak predstavlja grešnika. Kad se sjedini sa Hristom, duša je sjedinjena sa dušom, slabo i smrtno sa svetim i besmrtnim, i čovek postaje jedno sa Hristom. (Elen G. Vajt, *Sinovi i kćeri Božje*, str. 289)

Treći deo: Primena u životu

Razmislite i odgovorite na sledeća pitanja:

1. Razmislite šta se dešava kada se previše uzdamo u ljude, čak i u naše najbolje prijatelje, umesto u Isusa. U takvim situacijama, Bog, u svojoj velikoj ljubavi i milosti prema nama, dozvoljava takvim prijateljima da nas razočaraju kako bismo konačno naučili da izgradimo svoje poverenje u Isusa. U kojoj meri onda treba da verujemo svojim najboljim prijateljima?

2. Kada znamo i verujemo da nam je Bog oprostio, da li je u redu da u potpunosti verujemo u to praštanje ali ne i da sebi u potpunosti oprostimo, znajući da ne zaslužujemo to praštanje? Zašto da ili zašto ne?

3. Znajući da ćemo se jednog dana možda sami suočiti sa vremenom nevolje, koliko treba da zavisimo od drugih hrišćana oko nas? Da li nam i dalje trebaju drugi da nas podupiru ili smo naučili da crpimo snagu iz našeg odnosa sa Isusom? Objasni.

4. Šta za vas u vašem svakodnevnom životu znači da bez Isusa zaista ne možete činiti ništa? Konkretno, na šta se to „ništa“ odnosi?